

Intresset för bättre bostad ökar

Konsumentklimatet oktober 2012

1524240

Karna Larsson-Toll och Alexander Sävström

TNS Sifo

Konsumentklimatet sep 2012

© TNS 25.09.2012

JN123456

Innehåll

1.	Om undersökningen	3
2.	Konsumentklimatet oktober 2012	4
3.	Vad prioriterar man om man får mer pengar att röra sig med?	8
3.1.	Prioritering av finansiellt sparande	9
3.2.	Prioritering av konsumtion	13
3.3.	Prioritering av kapitalvaror	24
3.4.	Prioritering av bostäder	33
4.	Vad drar man in på om man får mindre pengar att röra sig med?	35
5.	Frågeformulär	36
6.	Appendix A. Publiceringsregler	37

1. Om undersökningen

Konsumentklimatindex har pendlat ovanligt mycket de senaste tre månaderna och har i oktober ökat till en nivå som liknar den i augusti. Detta index byggs upp av nettoskillnaden mellan de som tror att de kommer att få mer pengar att röra sig med det kommande året och de som tror att de kommer att få mindre. De senaste åren har det generellt varit fler som tror att de kommer att få det bättre än som tror att de kommer att få det sämre. I oktober har optimisterna ökat och pessimisterna minskat.

Optimismen om den egna ekonomin är högre bland män än bland kvinnor och det är framförallt yngre personer som är optimistiska.

Om man skulle få mindre pengar att röra sig med skulle majoriteten i första hand försöka kompensera detta med neddragningar i konsumtionen.

Om man däremot skulle få mer pengar att röra sig med är det vanligaste svaret idag att man skulle spara pengarna. Andelen som svarar så har ökat både kvartal 2 och 3, men i oktober har det gått ned något. Sedan juli är det fler och fler som för varje månad vill satsa pengarna på konsumtion eller på bättre bostad.

De senaste månaderna har man blivit mer ovillig att investera i aktier eller andra värdepapper jämfört med i våras.

Prioriteringen av att betala sina skulder har generellt legat oförändrat de senaste månaderna. Personer i åldersgruppen 50-64 år har ökat sin prioritering av detta mer och mer sedan i våras och är nu den åldersgrupp som prioriterar betalning av skulder högst. Yngre personer (15-29 år) och äldre (65+) är de som generellt har prioriterat betalning av skulder minst.

Prioriteringen av semesterresor har minskat sedan början på 2012.

Prioriteringen av nya kläder har ökat sedan sommarens slut, starkast ökning bland kvinnor.

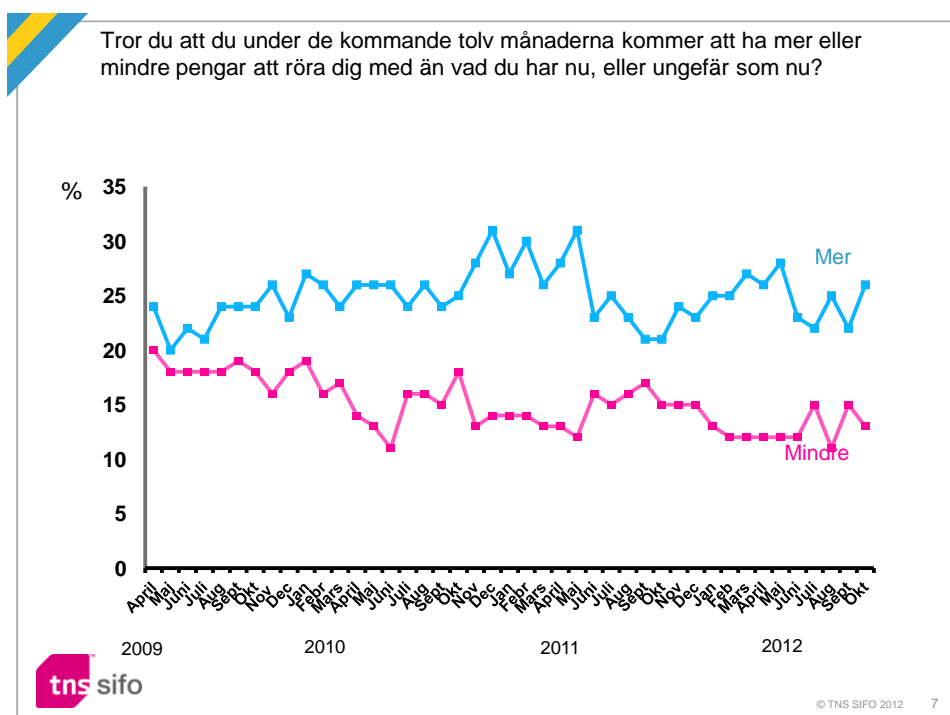
Prioriteringen av fritidshus har ökat sedan bottennoteringen i juli.

Däremot minskar prioriteringen de senaste månaderna av fabriksny och begagnad bil samt prioriteringen av mobiltelefon, bredband, Mp3 etc.

Undersökningen genomfördes under perioden 1-10 oktober, då 991 intervjuer genomfördes i Sverige med personer i åldern 15 år och äldre. Tidigare månader har omfattat drygt 1000 intervjuer vardera. Undersökningen gjordes online. Det innebär att personer, som inte använder Internet, inte kommer med i undersökningen. Urvalet dras ur TNS SIFOs onlinepanel, som rekryterats representativt över hela landet via telefon och postala utskick.

2. Konsumentklimatet oktober 2012

För närvarande pendlar svenskarnas optimism när det gäller den egna ekonomin ovanligt mycket. Majoriteten tror att de kommer att få ungefär lika mycket pengar att röra sig med under det kommande året som nu. Och det är generellt fler som tror att de kommer att få mer pengar att röra sig med än som tror att de kommer att få mindre. Men relationen mellan de två senare grupperna pendlar fram och tillbaka från månad till månad, beroende av bland annat vad som sägs i medierna. Möjligen är det regeringens och oppositionspartiernas nyligen framlagda budgetar som gjort folk mer optimistiska i oktober.

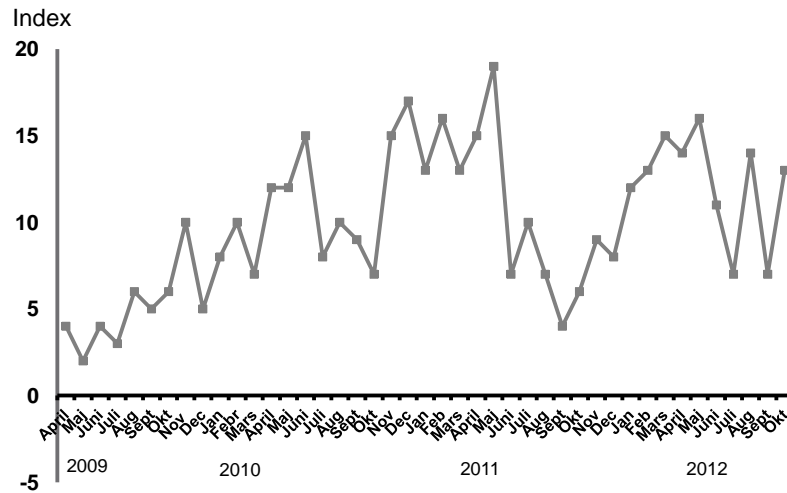

Det innebär att index för konsumentklimatet nu är tillbaka på en nivå som liknar den i augusti, efter en kraftig nedgång i oktober.

Tror du att du under de kommande tolv månaderna kommer att ha mer eller mindre pengar att röra dig med än vad du har nu, eller ungefär som nu?

Index = Nettoskillnad mellan dem som svarar "mer" och dem som svarar "mindre".

Källa: TNS SIFO Konsumentklimat, baserat på cirka 1000 intervjuer per månad i Sverige, webintervjuer

© TNS SIFO 2012 3

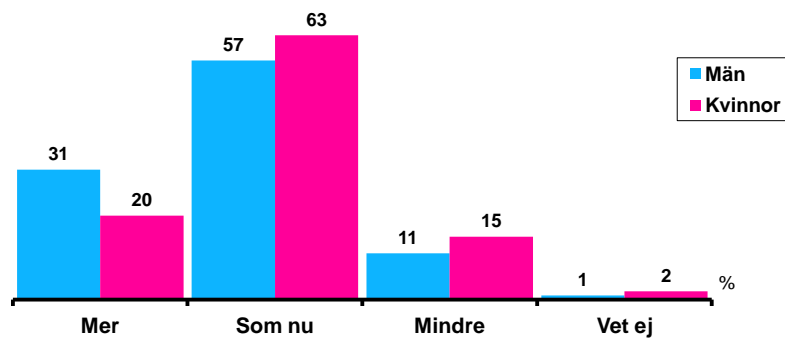
Den fråga som ställdes löd:

Tror du att du under de kommande tolv månaderna kommer att ha mer eller mindre pengar att röra dig med än vad du har nu, eller ungefär som nu?

Observera att vi här talar om hur mycket pengar man kommer att ha att röra sig med (likvida medel) och inte om hur nettot av tillgångar och skulder totalt kommer att utveckla sig.

Optimismen om den egna ekonomin är högre bland män än bland kvinnor.

Tror du att du under de kommande tolv månaderna kommer att ha mer eller mindre pengar att röra dig med än vad du har nu, eller ungefär som nu?

tns sifo

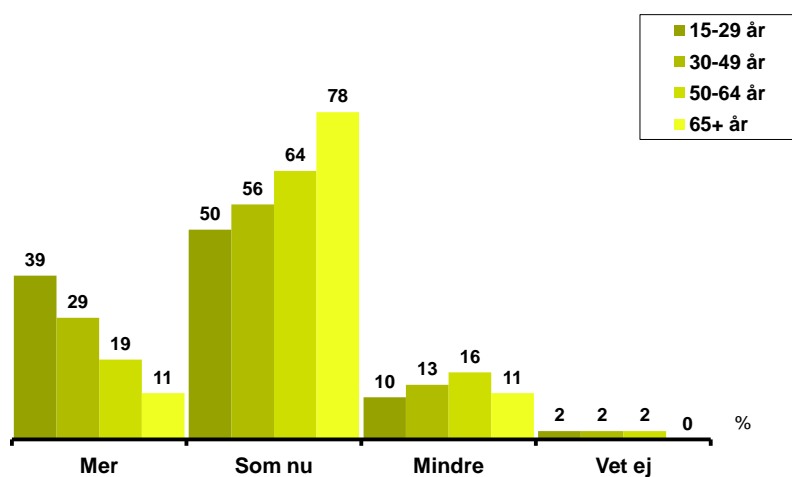
Okt 2012

© TNS SIFO 2012 9

Det är framför allt de unga som är optimistiska. Det brukar generellt vara en större andel bland dem som svarar att de tror att de kommer att få mer pengar att röra sig med. Det kanske inte är så konstigt, eftersom många av dem är i början av sin karriär.

Men bland pensionärer är det nu lika många som tror att de kommer att få mer som det är som tror att de kommer att få mindre pengar att röra sig med.

Tror du att du under de kommande tolv månaderna kommer att ha mer eller mindre pengar att röra dig med än vad du har nu, eller ungefär som nu?

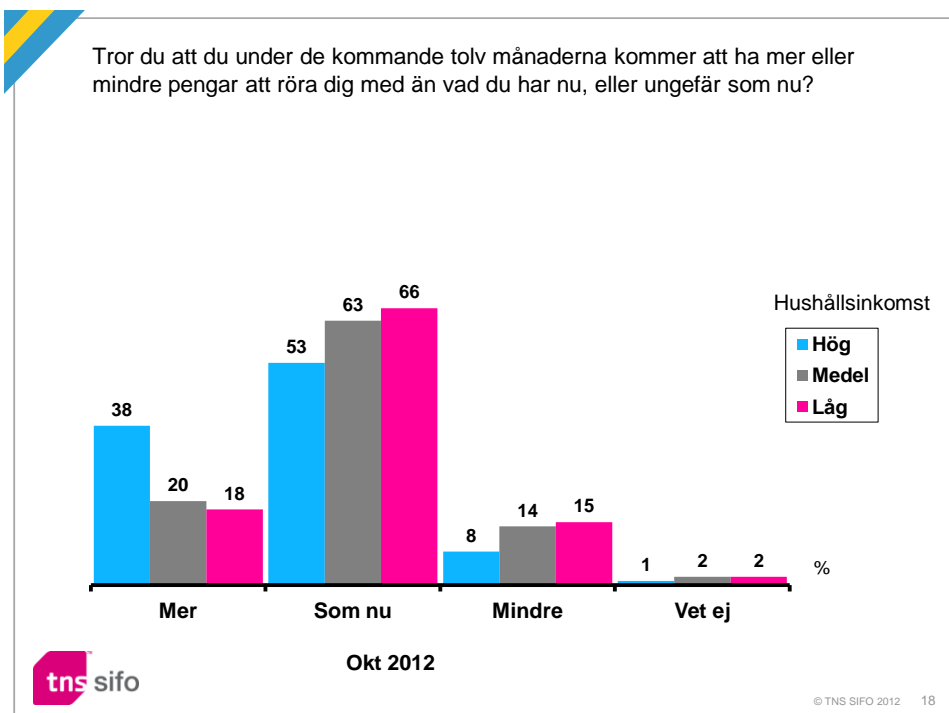

tns sifo

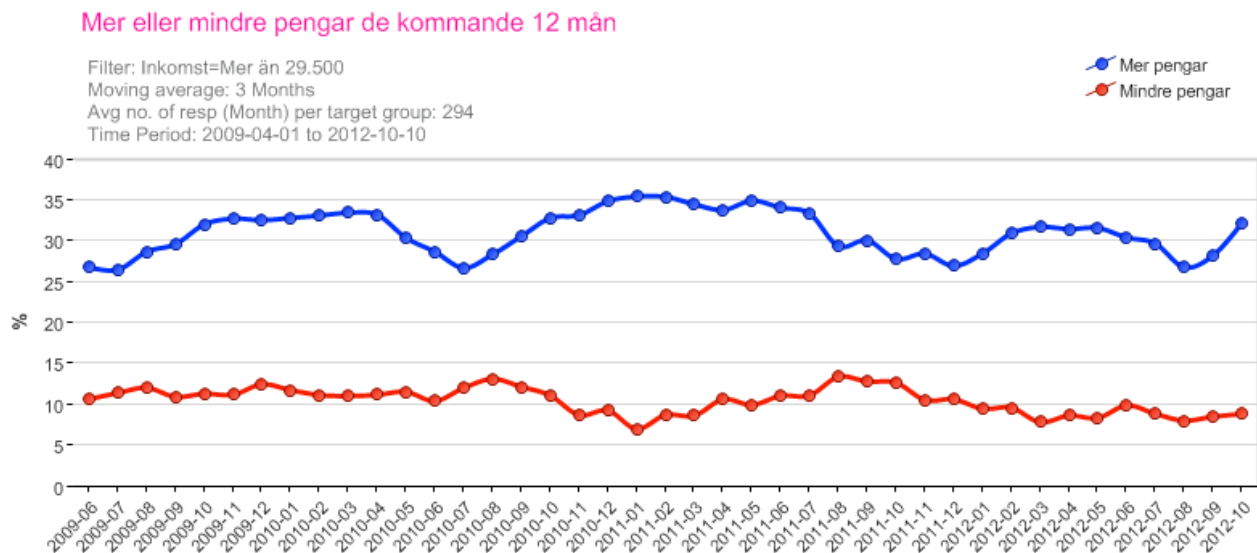
Okt 2012

© TNS SIFO 2012 13

I första hand är det personer med hög hushållsinkomst, som tror att man kommer att få mer pengar att röra sig med. Låginkomsttagare tror däremot i högre utsträckning att de kommer att få det ungefär som nu.

Höginkomsttagarna har blivit mer optimistiska de senaste månaderna, vilket framgår av diagrammet nedan. Det inkluderar enbart personer i hushåll med hög hushållsinkomst. Här har vi använt rullande tremånadersgenomsnitt för att få högre bastal.

3. Vad prioriterar man om man får mer pengar att röra sig med?

Om man får mer pengar att röra sig med uppger allmänheten i Sverige nu i första hand att de prioriterar att spara pengarna. Det är bra att ha en buffert om Europakrisen sprider sig till Sverige. I andra hand kommer semesterresor. I tredje hand, men en bra bit efter semesterresor, kommer att betala av skulder. Cirka sex av tio tillfrågade anger något av dessa tre alternativ.

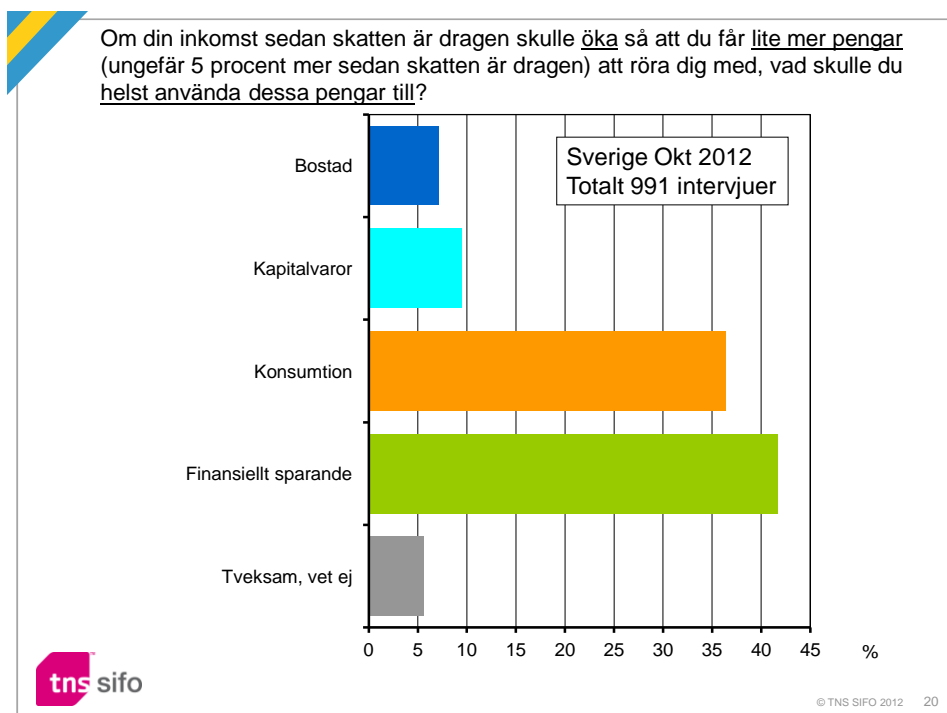
Den fråga som ställdes löd:

Om din inkomst sedan skatten är dragen skulle öka så att du får lite mer pengar (ungefär 5 procent mer sedan skatten är dragen) att röra dig med, vad skulle du helst använda dessa pengar till?

19 olika fasta svarsalternativ angavs förutom "Annat, vad?" och "Vet ej".

Vi har klumpat ihop dessa alternativ till fyra olika kategorier samt tveksam, vet ej.

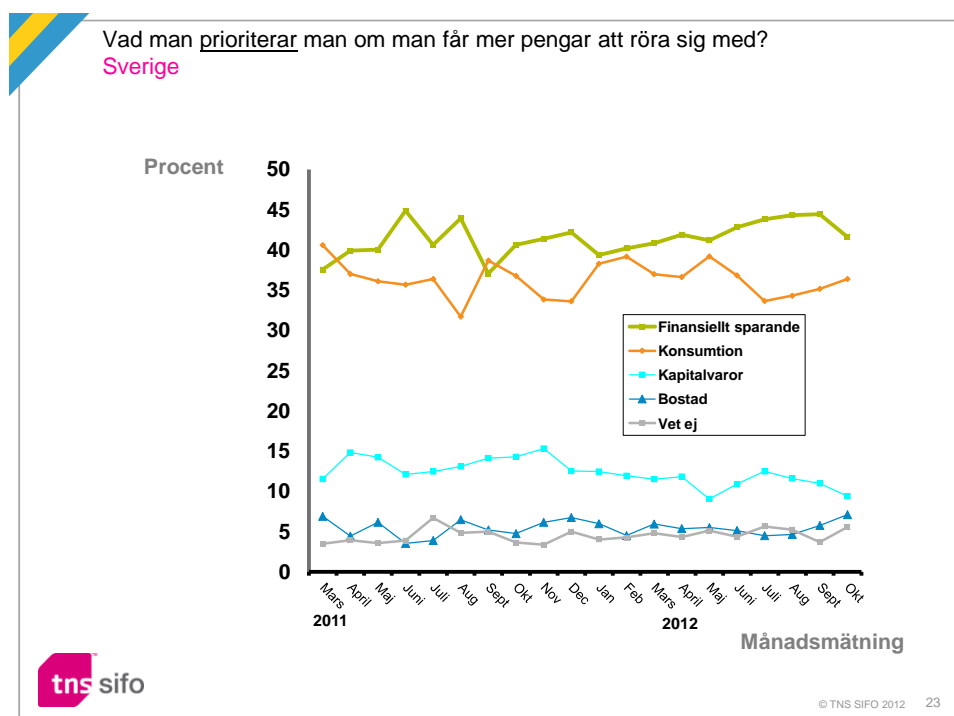
Den kategori allmänheten just nu vill satsa eventuella extrapengar på är i första hand någon form av finansiellt sparande. I andra hand är det någon form av konsumtion.

Det här varierar över tiden. Viljan att satsa eventuella extrapengar på finansiellt sparande har ökat både kvartal 2 och 3, men i oktober har det gått ned något.

Andelen som vill satsa pengarna på kapitalvaror har också gått ner under flera månader. Istället är det nu fler som vill satsa pengarna på konsumtion eller på bättre bostad.

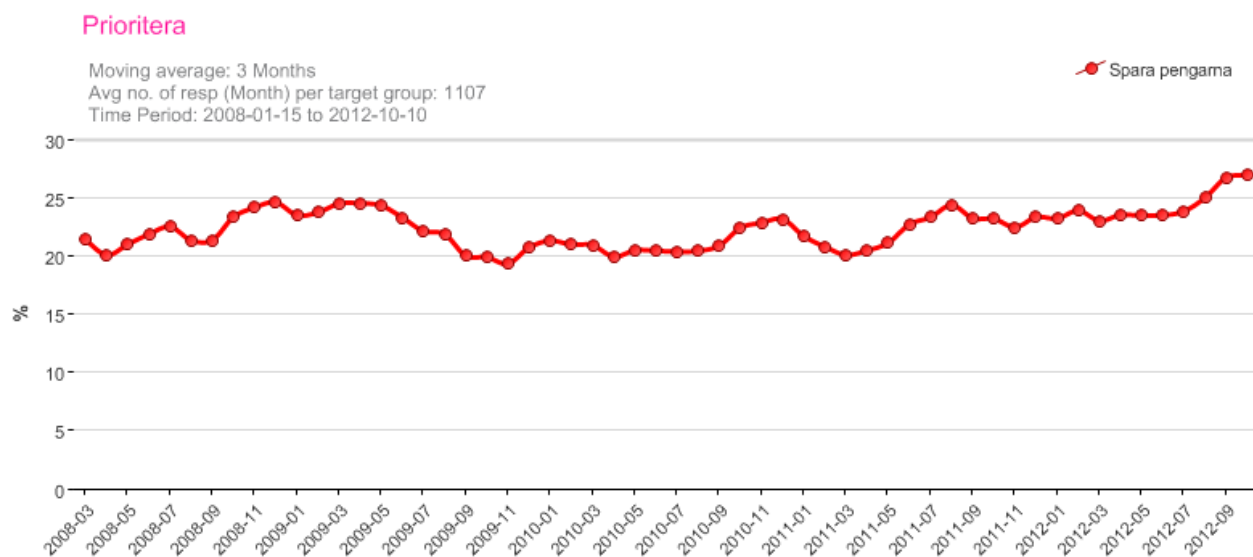

3.1 Prioritering av finansiellt sparande

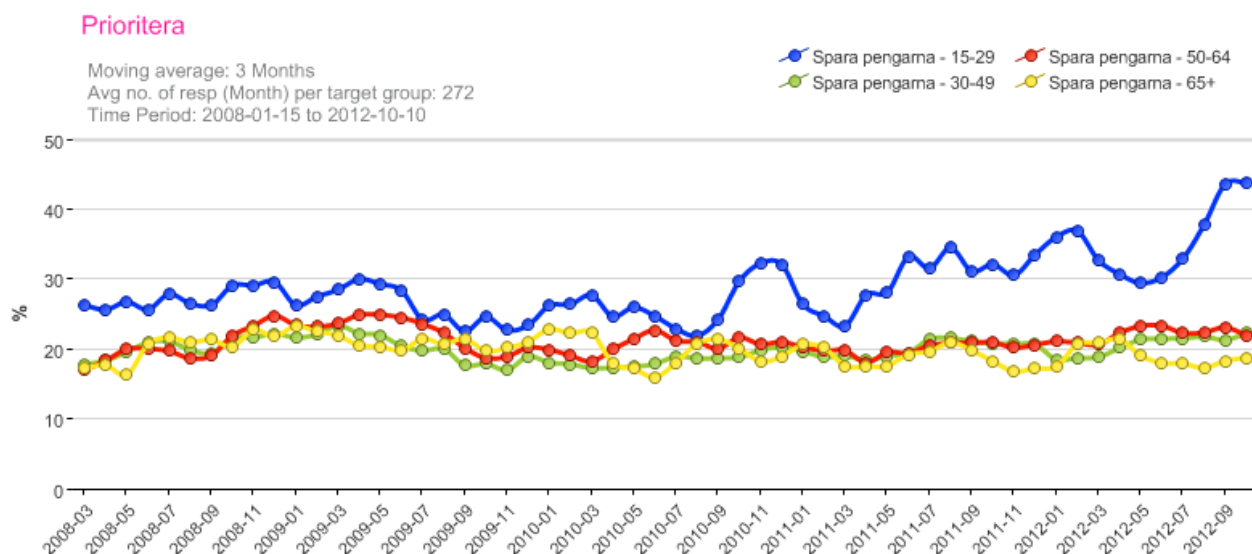
Spara pengarna

Den största delen av prioriteringen av finansiellt sparande utgörs av (bank-)sparande. Prioriteringen av (bank-)sparande har, trots mycket låg sparränta, ökat de senaste månaderna, och ligger nu högre än under flera år.

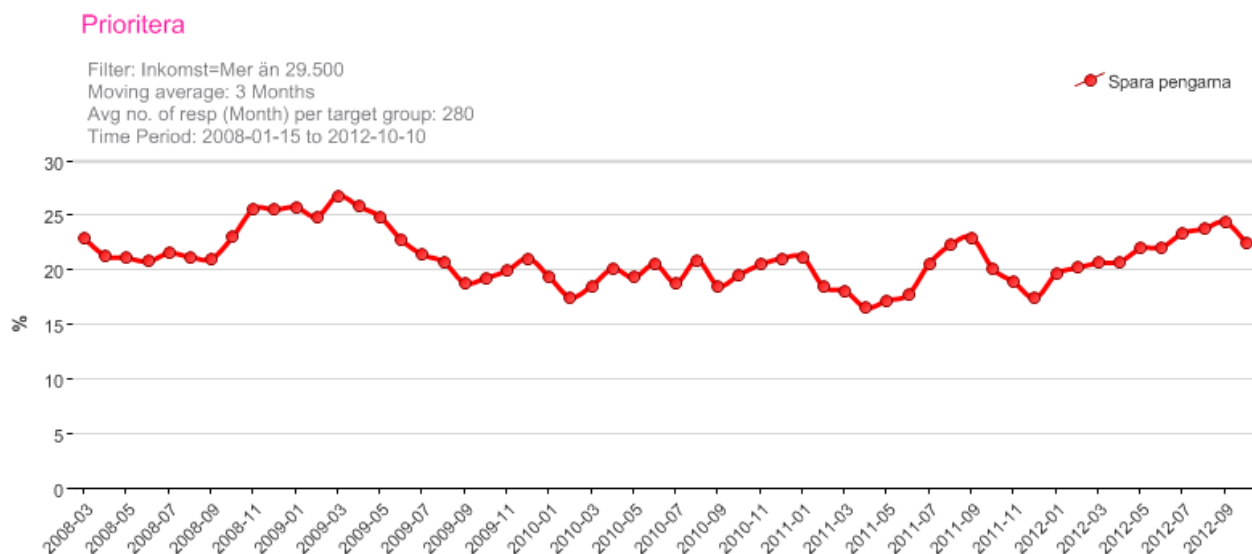
Här visas tre månaders rullande värden för att få en något utjämnad kurva.

Drivande i den här uppgången har de unga varit.

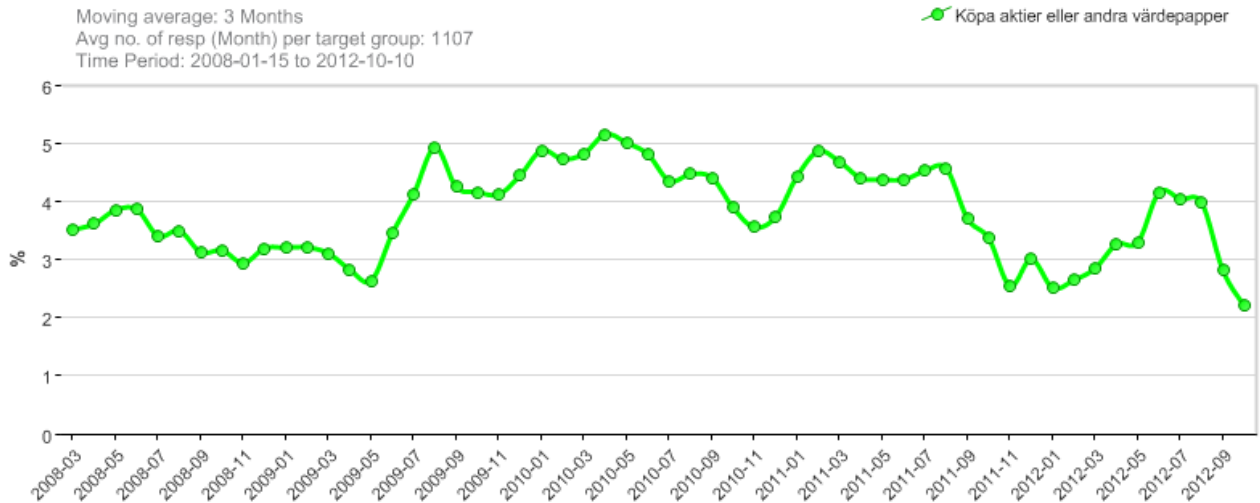
Bland höginkomsttagare har det rullande tre månadersvärdet nu sjunkit något.

Värdepapper

Till skillnad från (bank-)sparande gick prioriteringen för köp av aktier och andra värdepapper kraftigt upp under våren. Här fanns tydligen ett uppdämt köpbehov efter all turbulens. Men de senaste månaderna har misstron mot börsen ökat. Nu vill man hellre spara pengarna på säkrare sätt, även om ränteutbytet inte blir lika bra.

Prioritera

De som räknar med mer pengar att röra sig med nästkommande år drev på uppgången under våren, men är också de som svarat för den starkaste nedgången under hösten.

Prioritera

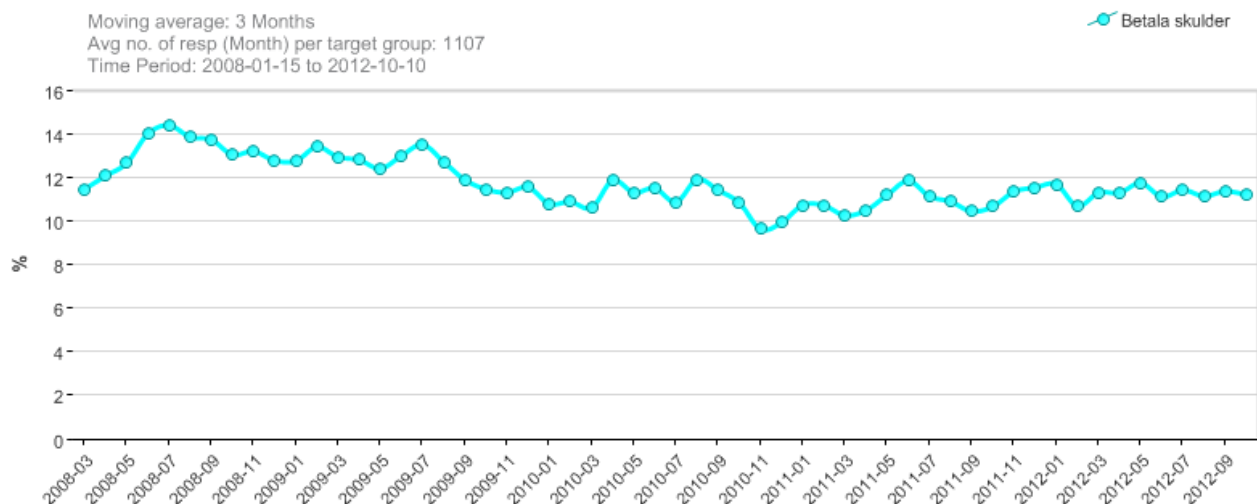

Betala skulder

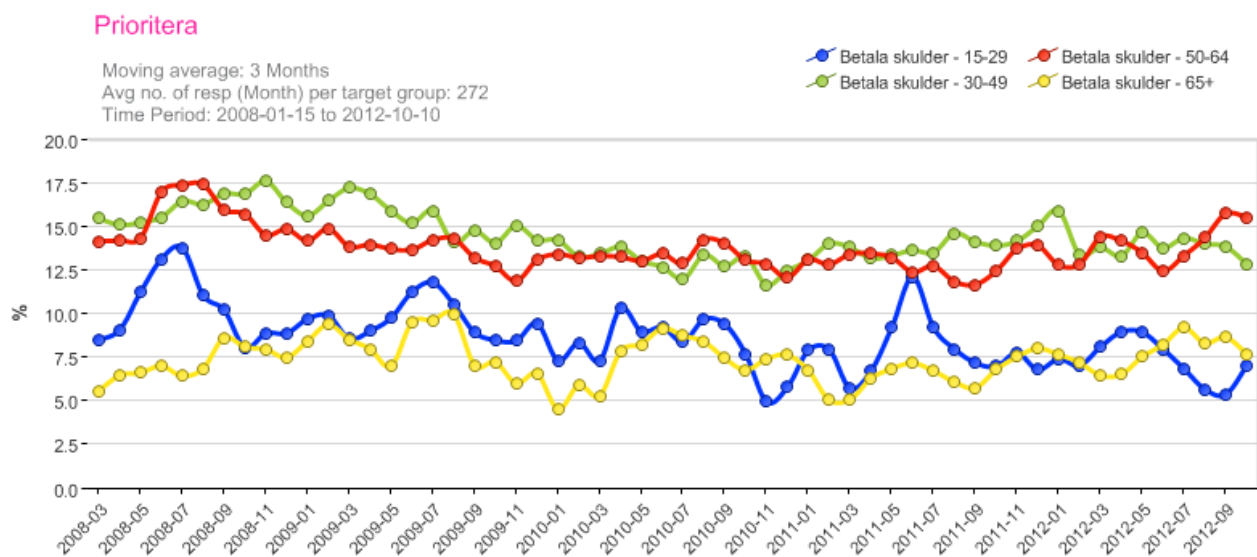
Svenskarnas skulder har ökat kraftigt under de senaste fem åren. Det har talats mycket om den ökande skuldsättningen vad gäller bostäder, men även andra skulder har ökat. Under första halvåret i år ökade antalet obetalda sms-lån hos Kronofogdemyndigheten med 70 procent jämfört med motsvarande period året innan enligt ett pressmeddelande i slutet av augusti. Myndigheten har undersökt 600 personer med obetalda sms-lån och kommit fram till att en normal kreditprovning borde ha lett till att en tredjedel av lånen inte skulle ha beviljats. Bland 18-25-åringarna hade 70 procent redan en skuld när lånet beviljades.

De senaste månaderna har prioriteringen av skuldbetalning legat relativt konstant.

Prioritera

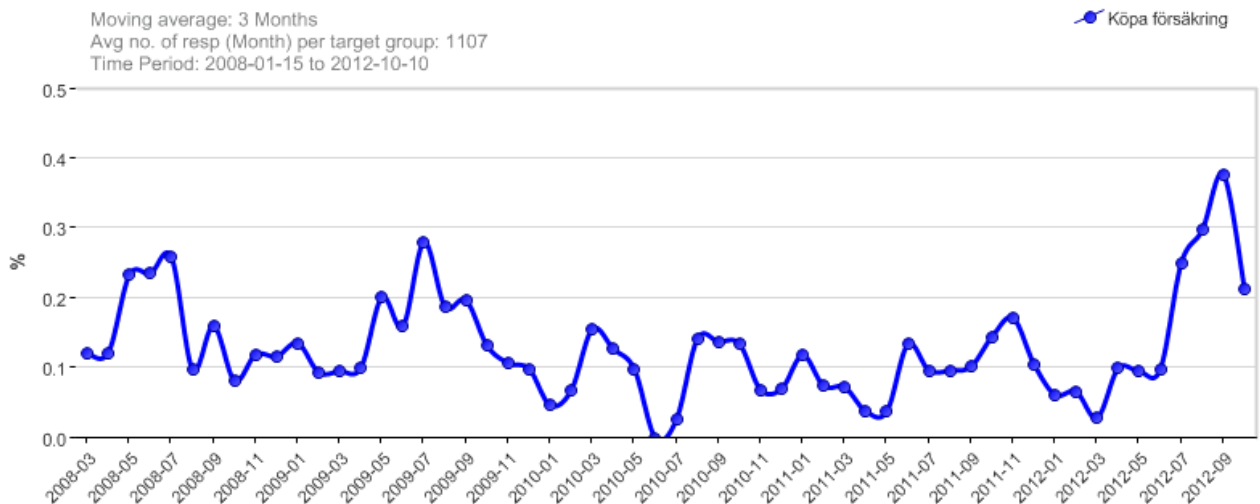
Högst ligger prioriteringen bland personer i åldern 50-64 år, dvs där man ofta fått en förbättrad ekonomi när barnen flyttat hemifrån. Unga (15-29 år) och äldre (65+ år) prioriterar skuldbetalning lägst. Många äldre har redan betalat av alla eller stora delar av sina skulder. Många yngre har ännu inte dragit på sig några. Bland unga personer ökar prioriteringen av skuldbetalning i oktober.

Försäkring

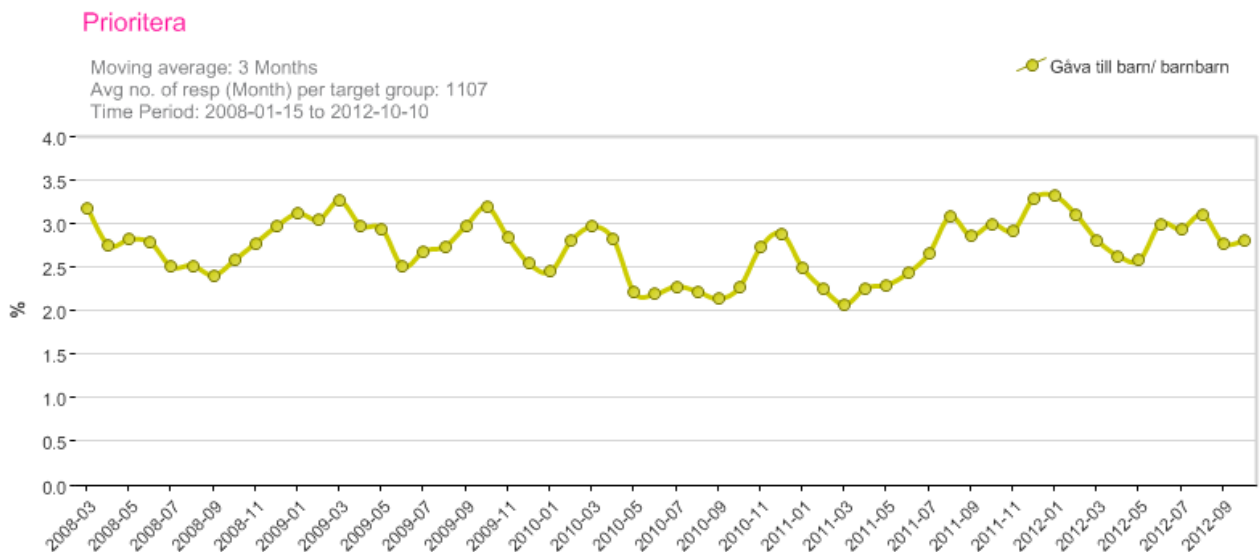
Även om många har kapitalförsäkringar har detta knappast någon hög prioritet när det gäller eventuella extrapengar. Prioriteringen ligger konstant under en procentenhet. I juli-augusti-september ökade viljan, men i oktober har den gått ned på en lägre nivå igen.

Prioritera

Gåva till barn och barnbarn

Prioriteringen av gåva till barn och barnbarn ligger runt 3 procent av befolkningen. Den var som högst kring årskiftet 2011/2012, men ligger nu något lägre.

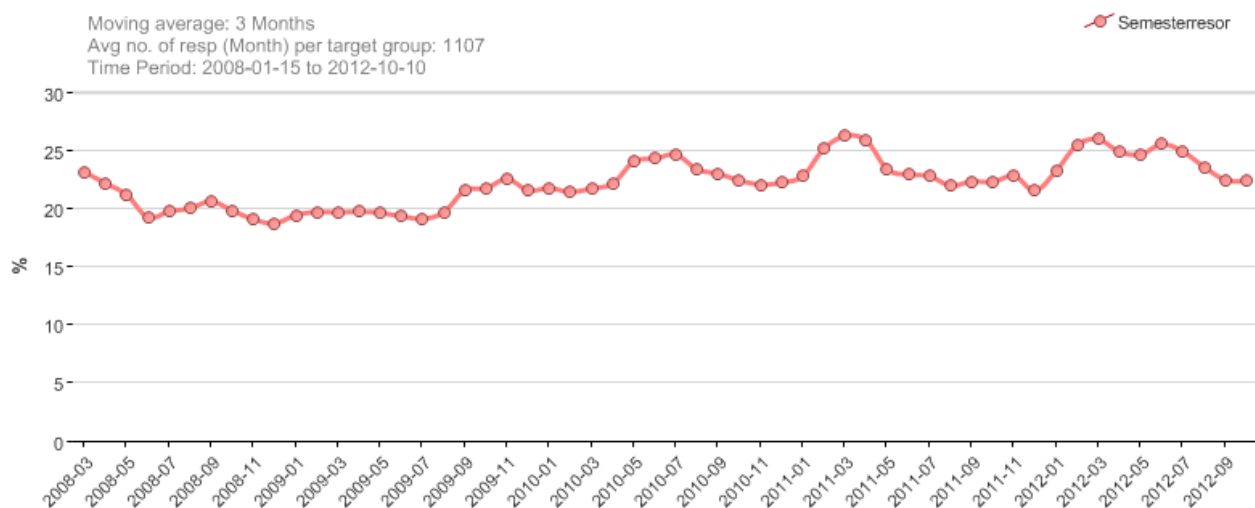

3.2 Prioritering av konsumtion

Semesterresor

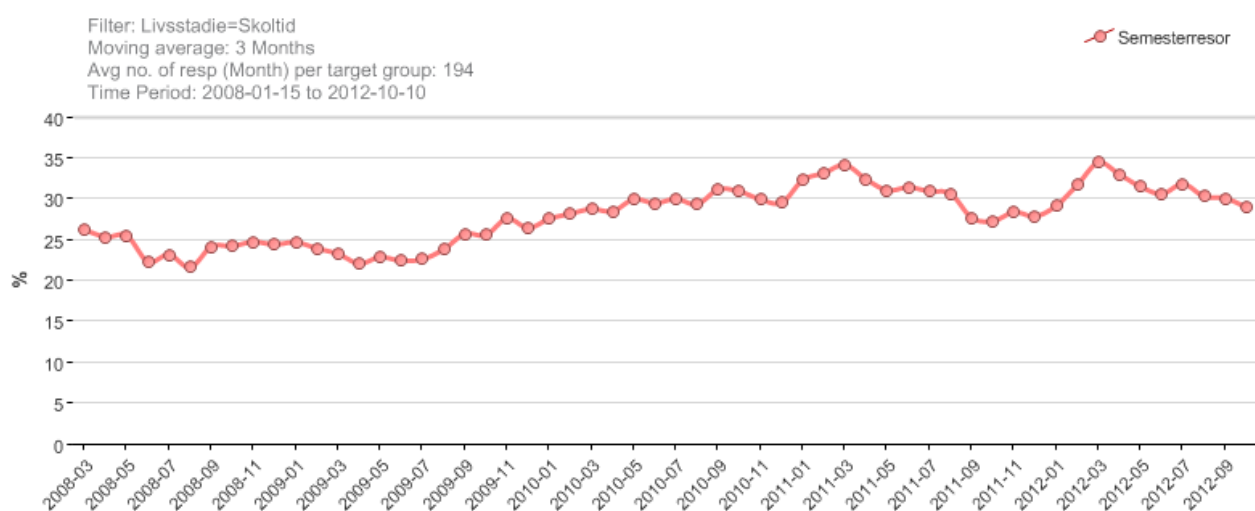
Semesterresor är ett mycket populärt område att sätta eventuella extrapengar på. Mellan var fjärde och var femte skulle i första hand göra just det. Intresset låg som högst i början av 2011 (månadsiffran i febr: 29%) och i början av 2012 (Januarisiffran 28%). Sedan dess har den sjunkit; semesterresor har inte varit lika populärt att använda eventuella extrapengar till. Månadsiffran låg på 23 procent.

Prioritera

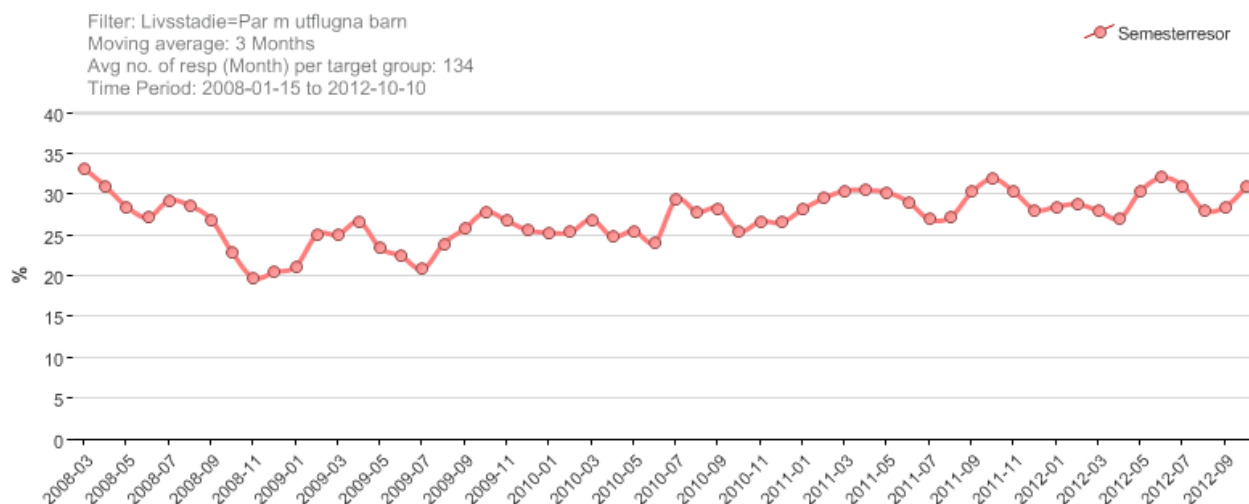
Bland föräldrar med barn i skolåldern har prioriteringen sjunkit.

Prioritera

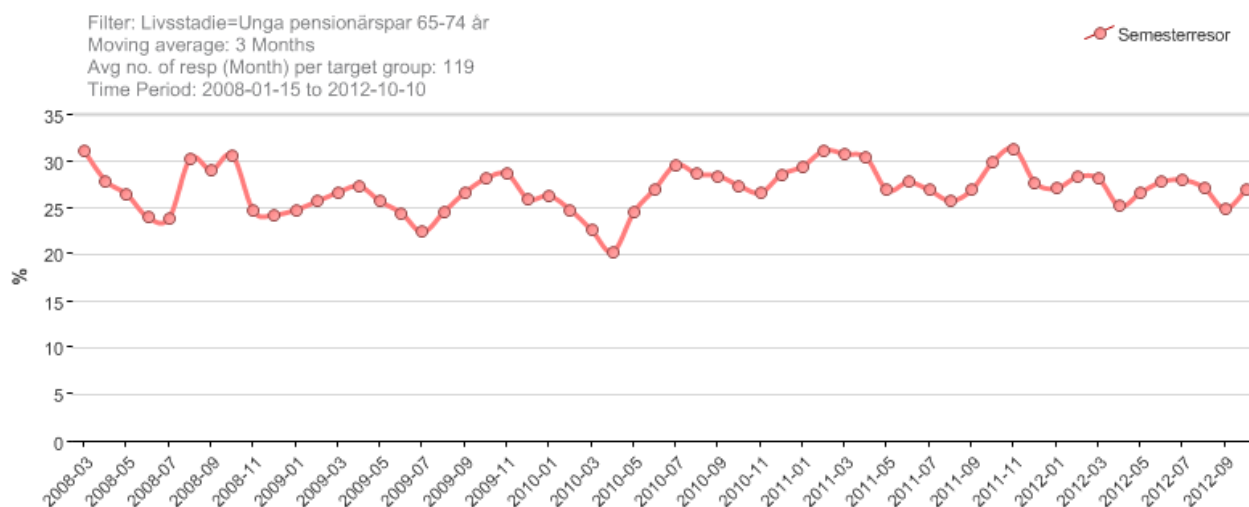
Det har den däremot inte gjort bland par med utflugna barn.

Prioritera

Också bland "unga" pensionärspar, dvs par i åldern 65-74 år, ser vi snarast ett ökat intresse för semesterresor den senaste månaden. Det här påverkar vilken typ av resor som efterfrågan kommer att öka respektive minska på den närmaste tiden.

Prioritera

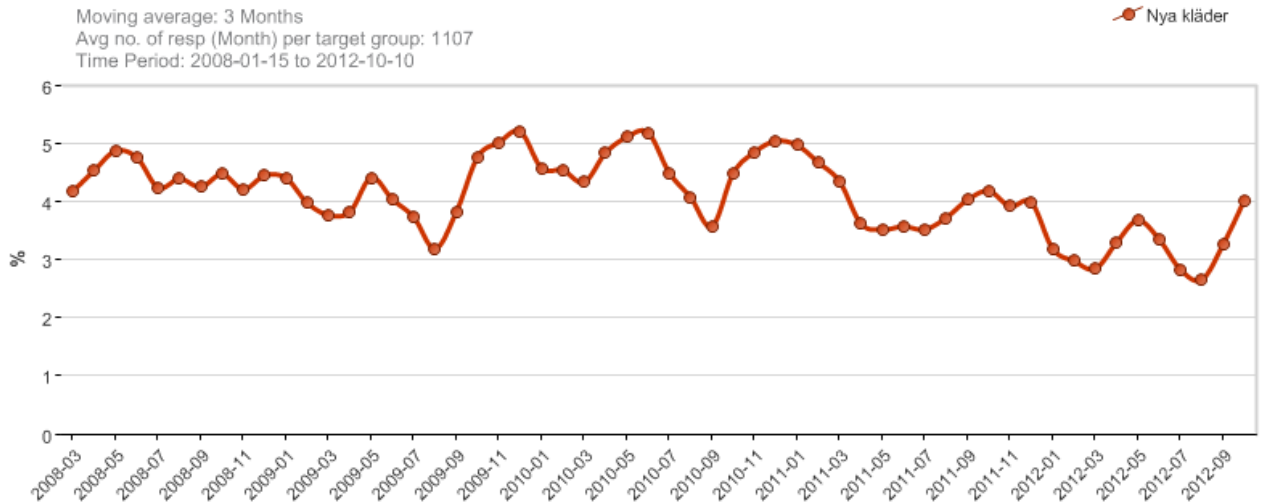

Nya kläder

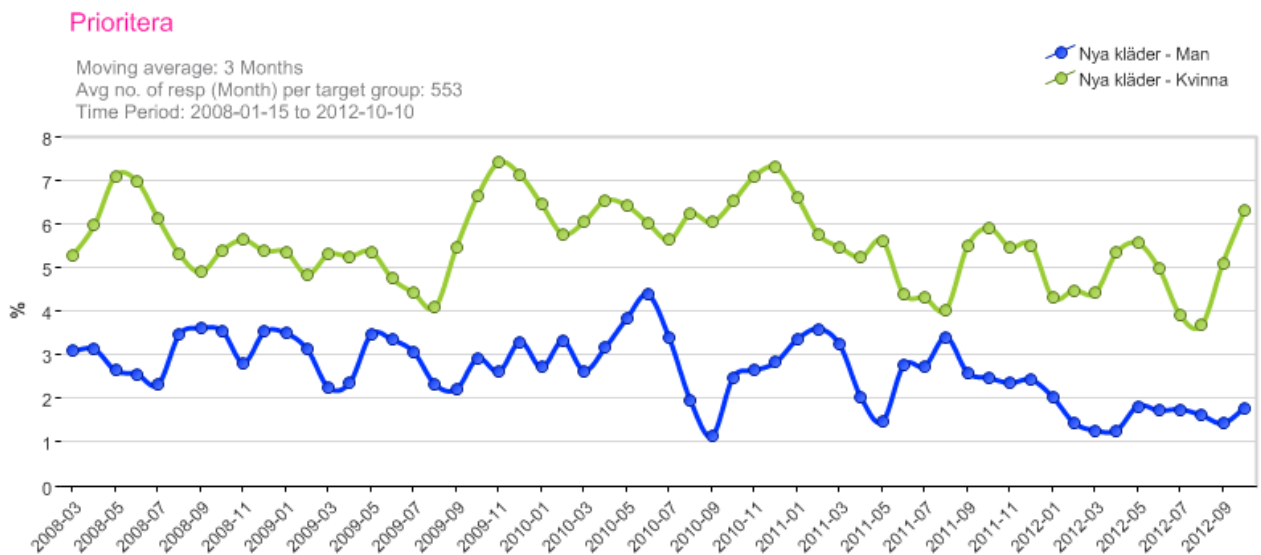
Prioriteringen av nya kläder har haft en nedåtgående långtidstrend sedan någon gång i mitten av 2010. Följden har blivit stora utmaningar för de stora klädkedjorna, som pga eurokrisen haft svårt att kompensera sig med ökad försäljning i andra länder. Kapp-Ahl gjorde under det senaste kvartalet en förlust på 30 miljoner kronor. Styrelsen vill nu sälja huvudkontoret och föreslår en nyemission på 375 miljoner kronor för att få in mer pengar.

Prioriteringen av nya kläder har nu (i rullande tremånaderstal) ökat både i september och i oktober, vilket möjligen kan inge lite hopp.

Prioritera

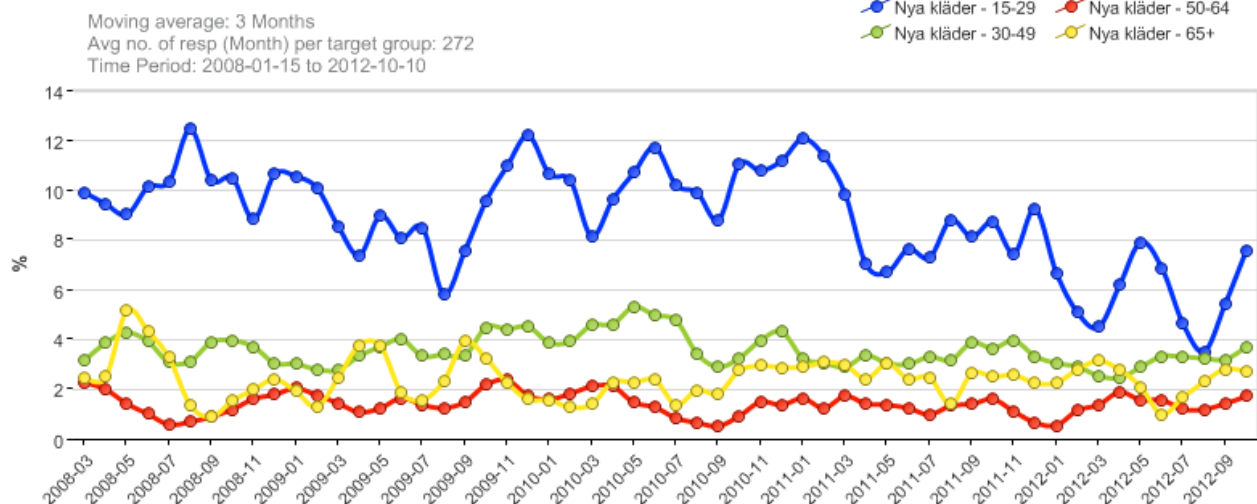
Det gäller i första hand kvinnorna.

Prioriteringen ligger normalt högre bland unga än i de äldre åldersgrupperna. Det är också bland unga, som uppgången nu syns.

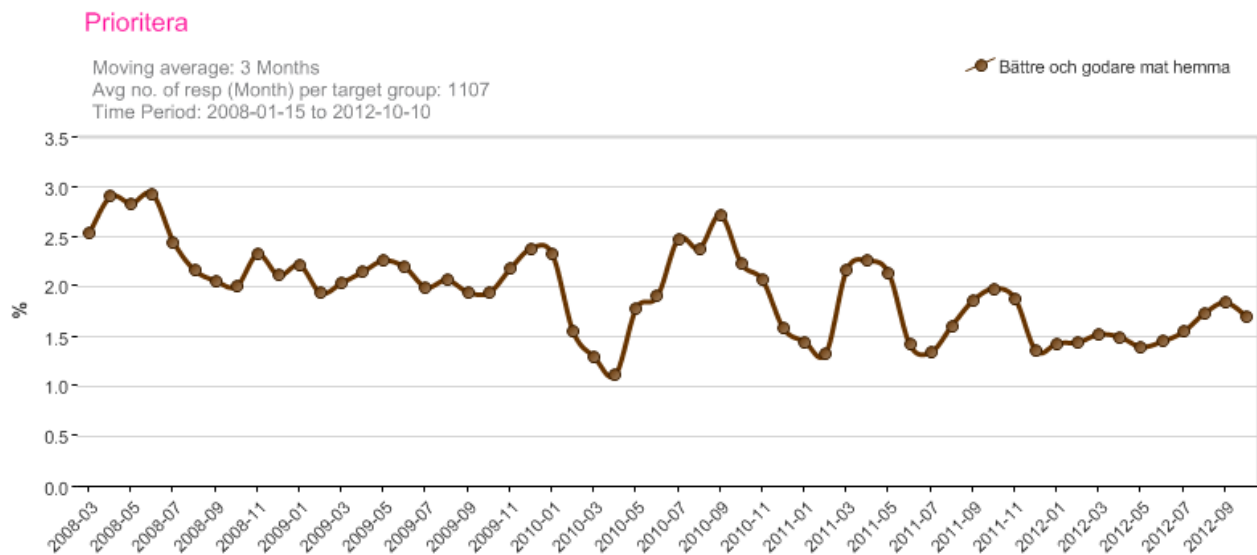
Prioritera

Men fortfarande ligger nivån bland unga betydligt lägre än den nivå som gällde under 2010.

Bättre och godare mat hemma

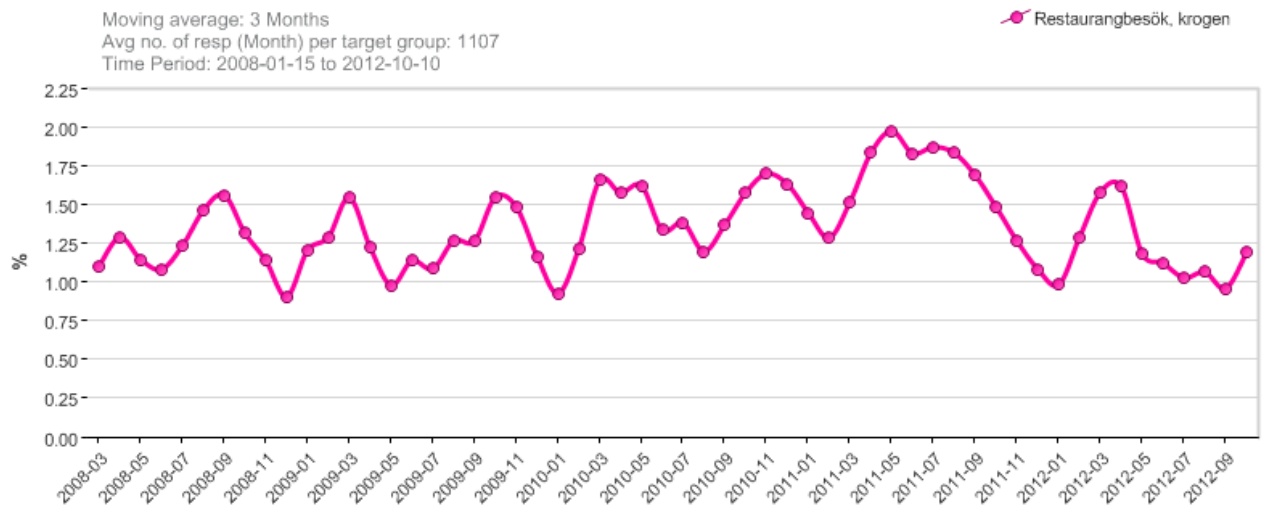
Prioriteringen av bättre och godare mat hemma har stigit sedan slutet på 2011, men det rullande tremånadersvärdet sjönk i oktober.

Restaurangbesök, krogen

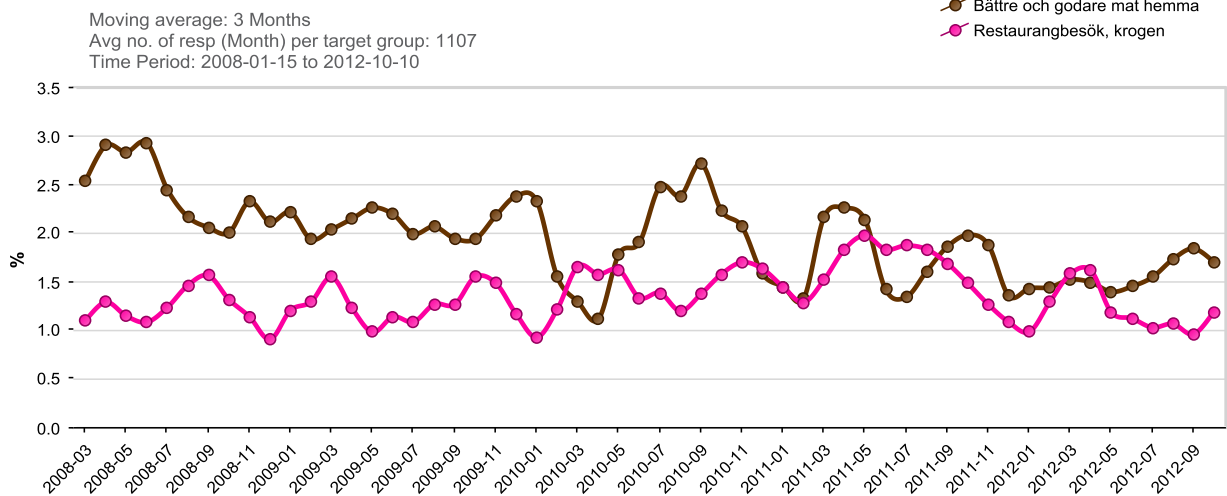
Prioriteringen för att gå ut och äta och dricka har i motsats till mat hemma ökat den senaste månaden.

Prioritera

Därmed minskar gapet mellan de båda kurvorna för prioritering av mat och dryck hemma respektive "ute".

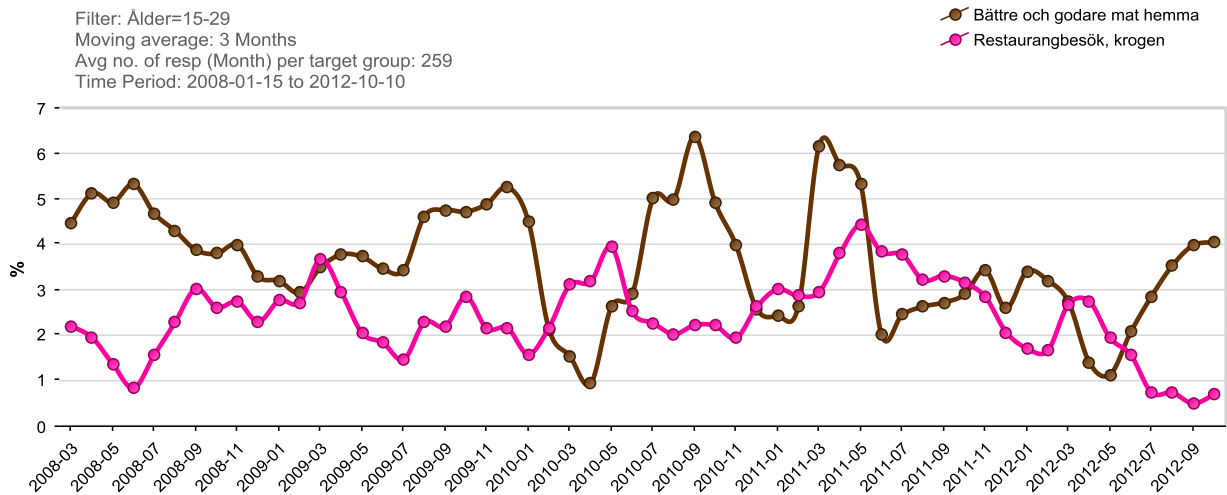
Prioritera

Prioriteringen av de här områdena ligger normalt högst bland de unga. Bland dem har prioriteringen av restaurang-/krogbesök minskat sedan i våras och prioriteringen av bättre mat hemma ökat. (Skalan har ändrats för de unga jämfört med den ovanstående för hela befolkningen för att kunna få med topparna för mat hemma i september 2010 och i mars 2011.)

Prioritera

Filter: Ålder=15-29
Moving average: 3 Months
Avg no. of resp (Month) per target group: 259
Time Period: 2008-01-15 to 2012-10-10

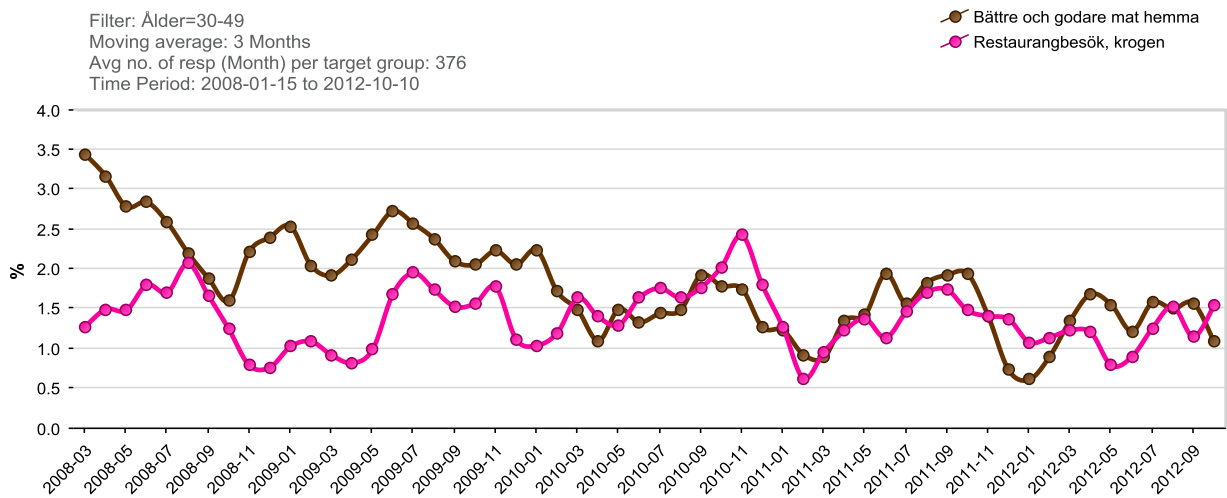

En motsvarande uppgång senaste månaden (i rullande tremånadersvärden) när det gäller restaurang-/krogbesök syns också för de övriga åldersgrupperna. (Här används åter liknande skala som för hela befolkningen.)

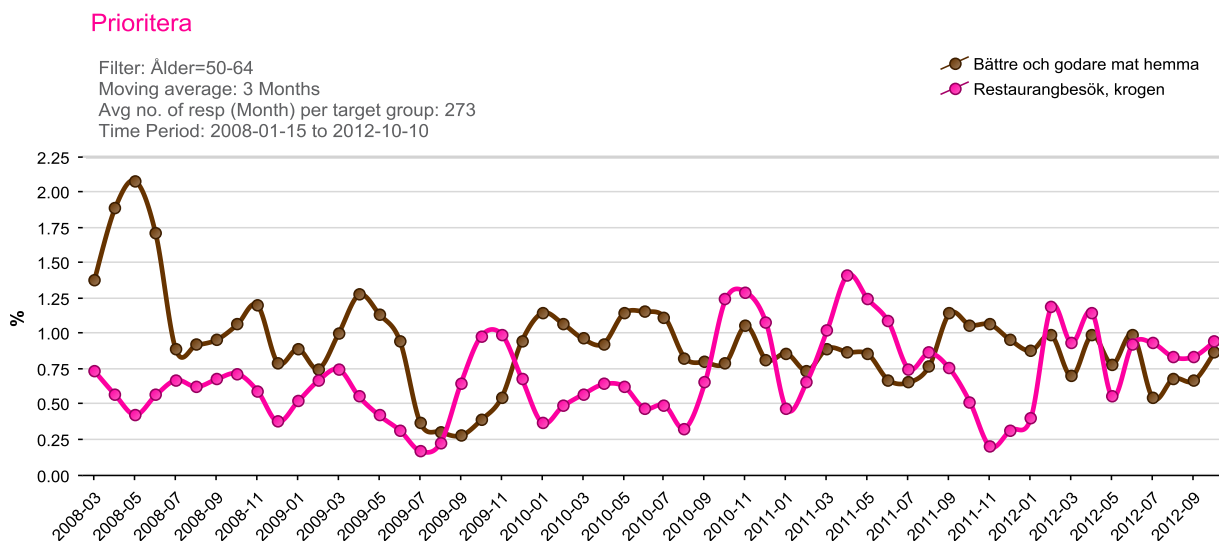
30-49 år:

Prioritera

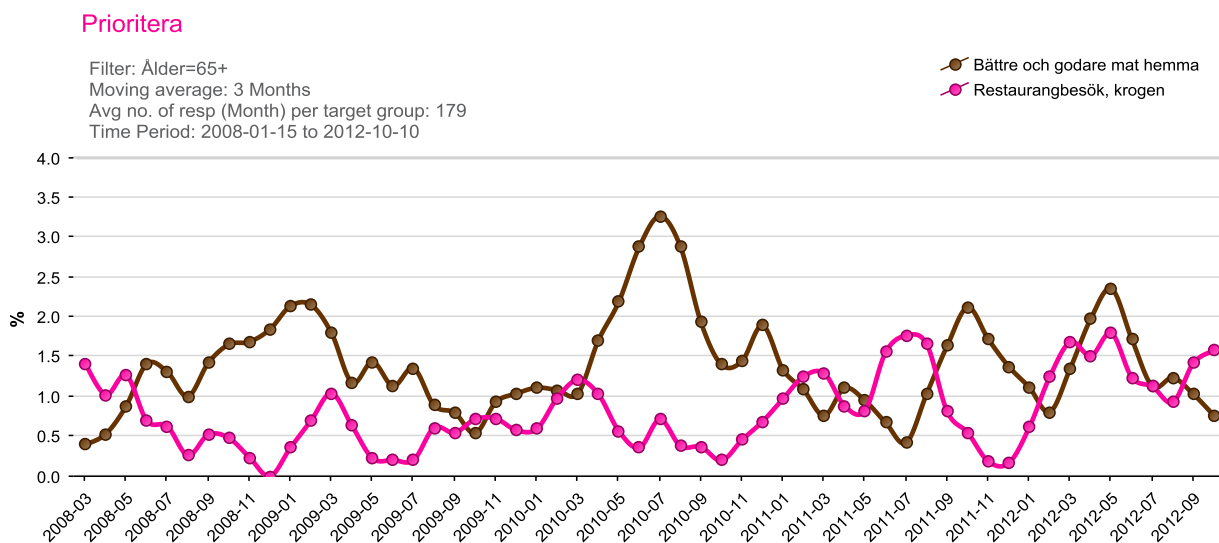
Filter: Ålder=30-49
Moving average: 3 Months
Avg no. of resp (Month) per target group: 376
Time Period: 2008-01-15 to 2012-10-10

50-64 år:

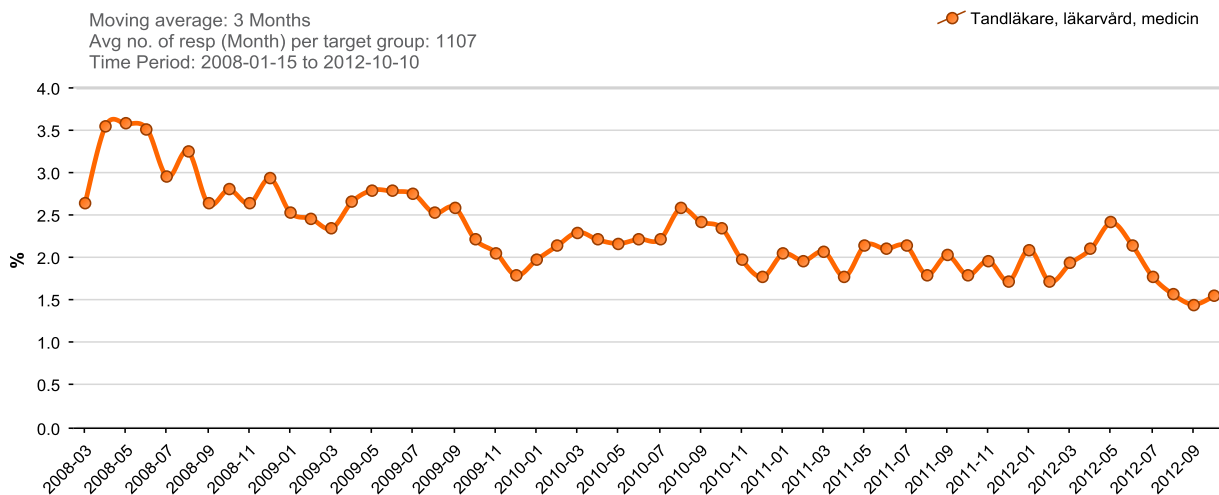
65+ år:

Läkarvård, tandläkare, medicin

Det måste anses vara en välfärds- och rättvisefråga att alla ska kunna klara att gå till tandläkaren och att lösa ut de mediciner man behöver för sin hälsa. Andelen som fått avstå från att gå till läkare/ tandläkare eller att lösa ut medicin, och därför skulle använda eventuella extra pengar till det i första hand, har sjunkit från en topp under våren, men minskningen avstannade i oktober. Värdet ligger dock fortfarande på en väldigt låg nivå jämfört med tidigare år.

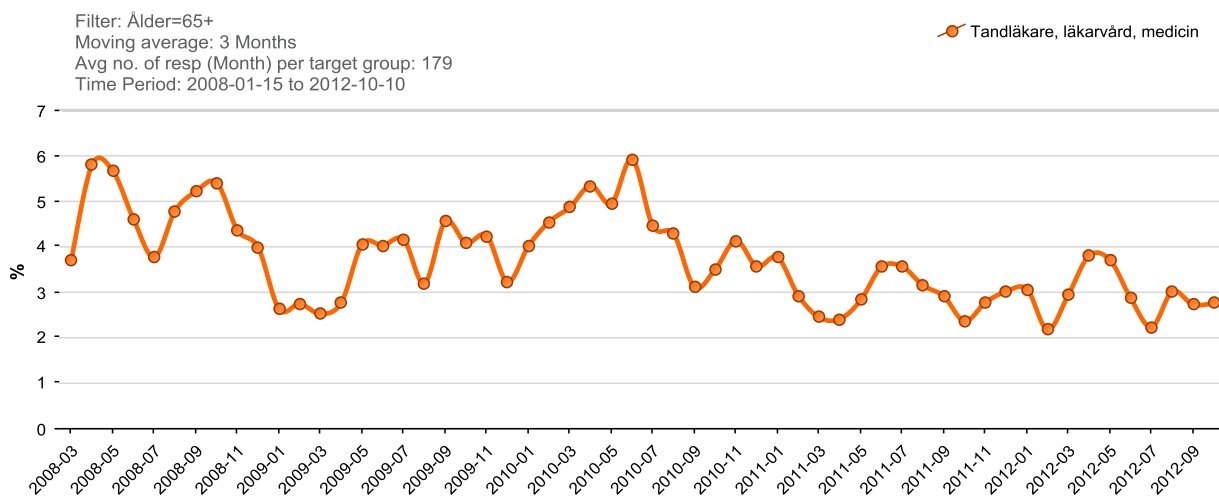
Prioritera

Mycket av medicinen går åt till pensionärer. Den gruppens prioritering av tandläkare, läkarvård och medicin var i princip oförändrad i oktober (i rullande tremånadersvärden).

65+ år (Obs annan skala än för befolkningen som helhet):

Prioritera

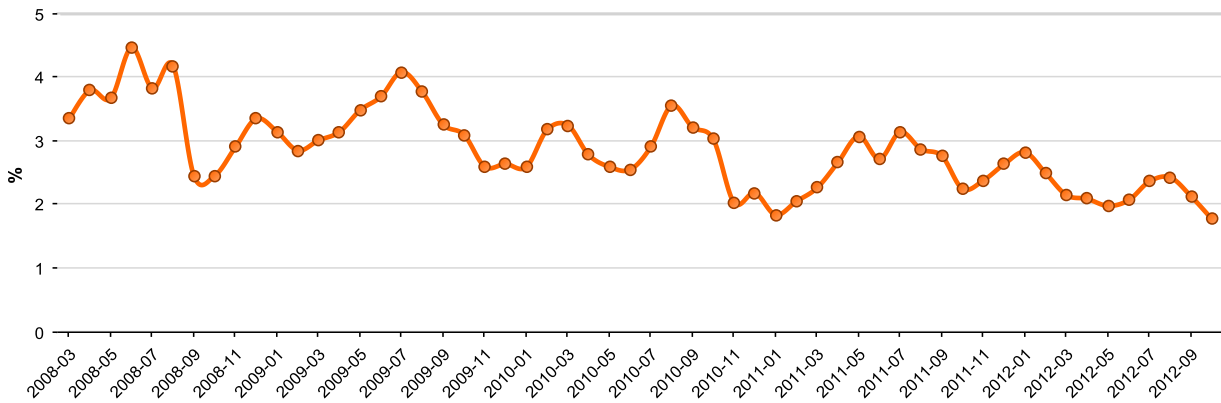

För åldersgruppen 50-64 år syns en nedgång sedan augusti och prioriteringen är nu på årslägsta i rullande tremånaderstal (Obs skalan):

Prioritera

Filter: Ålder=50-64
Moving average: 3 Months
Avg no. of resp (Month) per target group: 273
Time Period: 2008-01-15 to 2012-10-10

Tandläkare, läkarvård, medicin

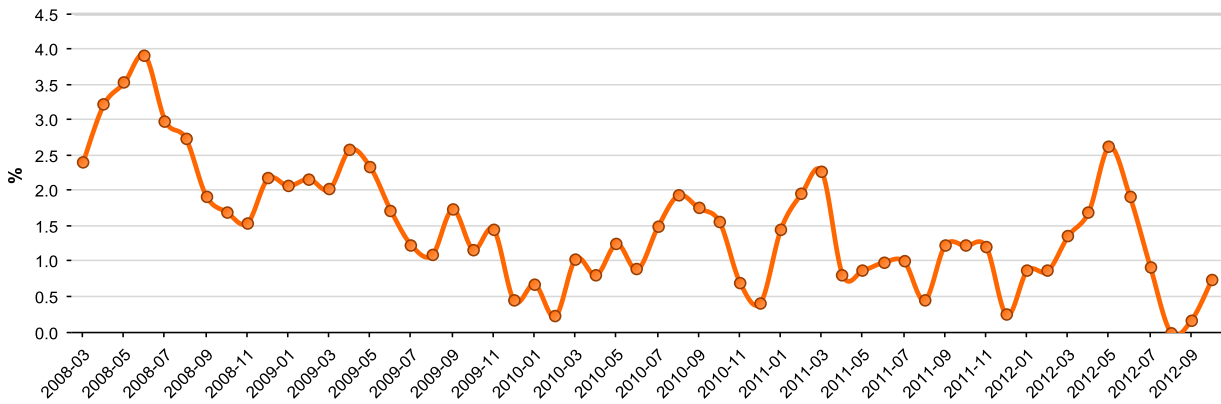

Däremot kan vi se en uppgång bland de två yngre åldersgrupperna, där barnfamiljer utgör en stor del. 15-29 år.

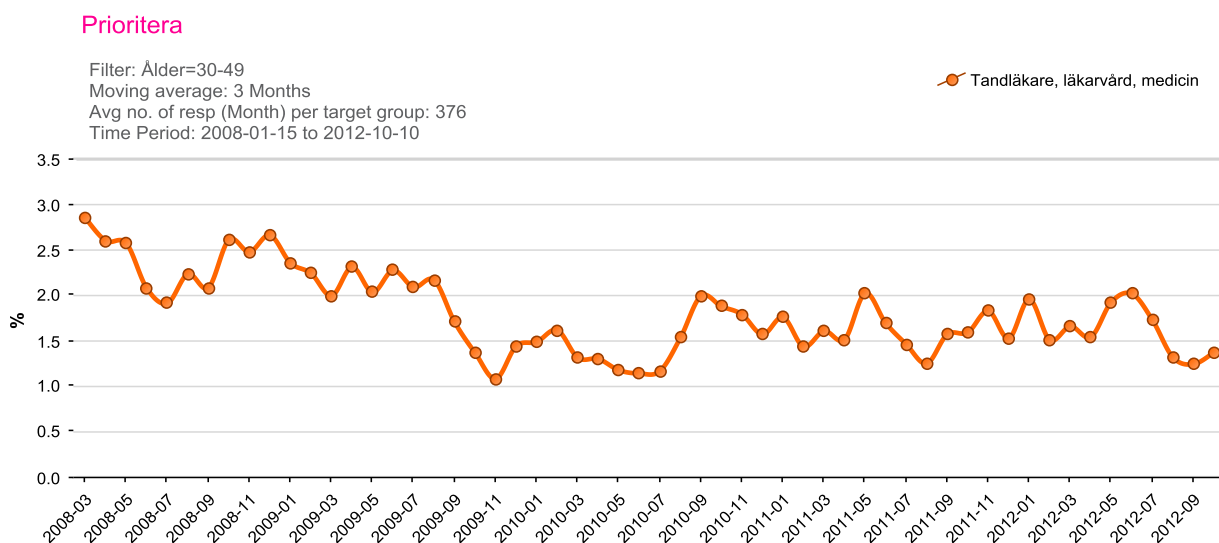
Prioritera

Filter: Ålder=15-29
Moving average: 3 Months
Avg no. of resp (Month) per target group: 259
Time Period: 2008-01-15 to 2012-10-10

Tandläkare, läkarvård, medicin

30-49 år, skala 0-3,5 %:

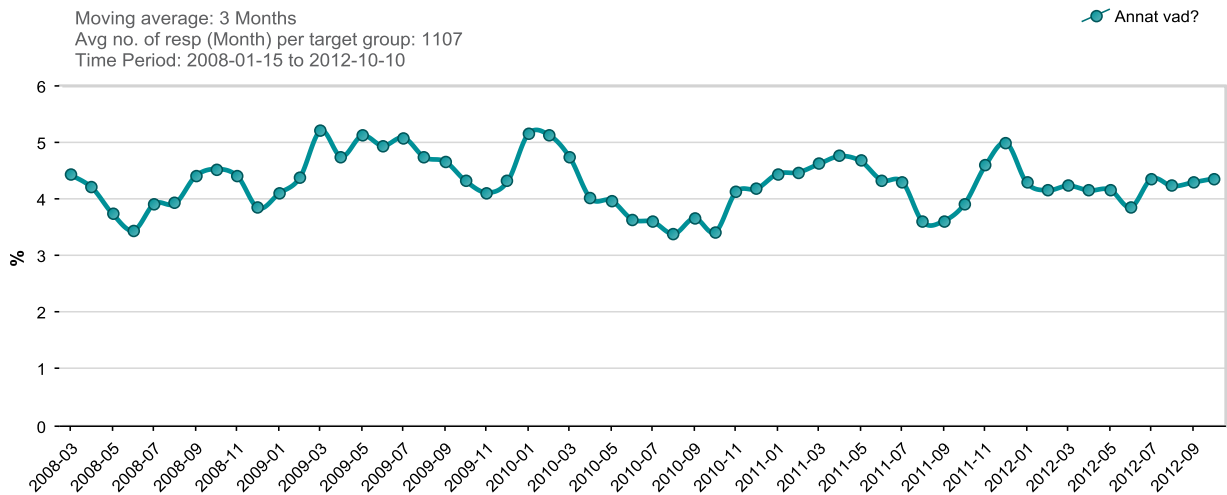
De som räknar med att få mindre pengar kommande året har legat stabilt på en lägre nivå sedan våren 2011 än under 2009, 2010 och början av 2011. Skala 0-8 %:

Annat

“Annat” kan t ex vara lite olika typer av hobbies eller fritidssysselsättningar. Den prioriteringen ligger i princip oförändrat under hela 2012.

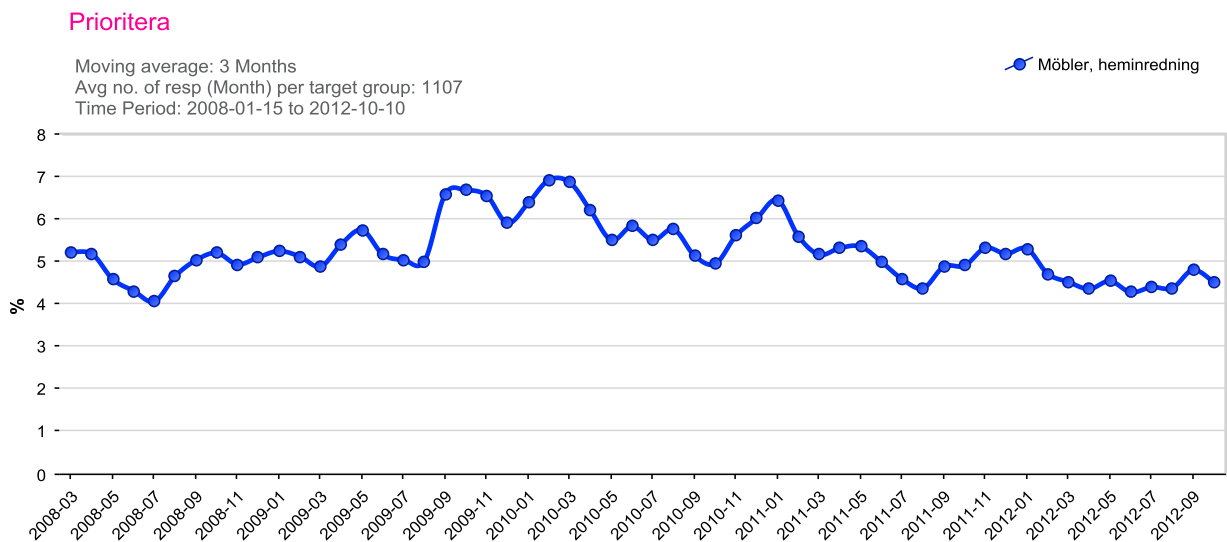
Prioritera

3.3 Prioritering av kapitalvaror

Möbler och heminredning

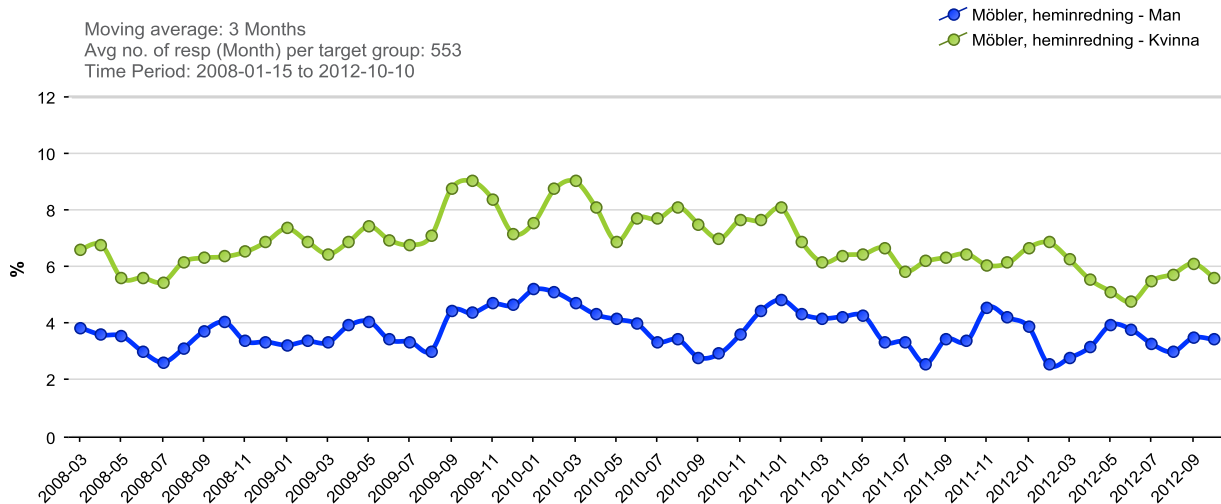
Prioriteringen av möbler och heminredning har också varit i princip oförändrad under 2012, men gick ner något i oktober.

En nedbrytning av den här prioriteringen visar att kvinnors prioritering är generellt högre än mäns.

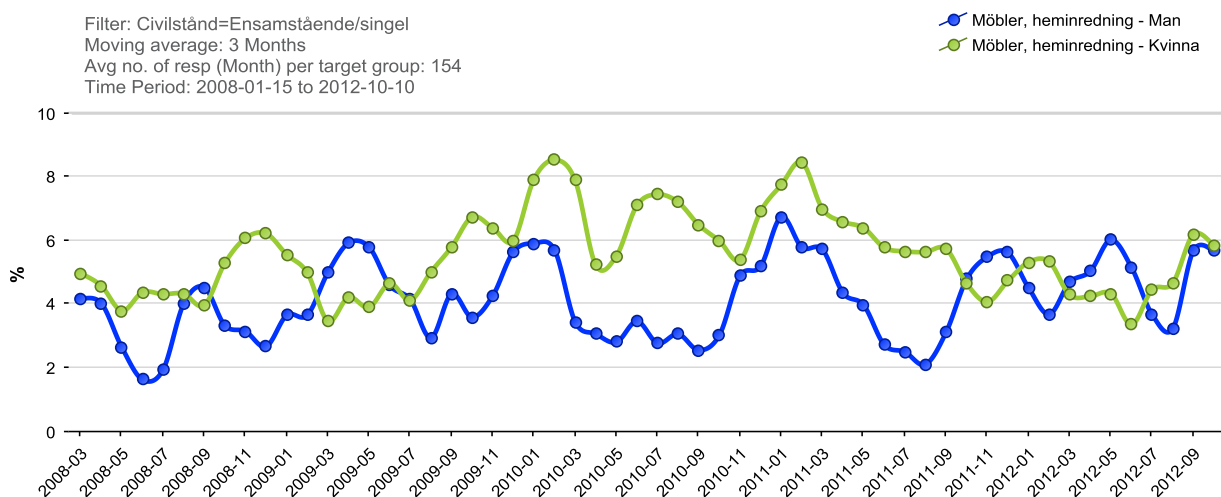

Prioritera

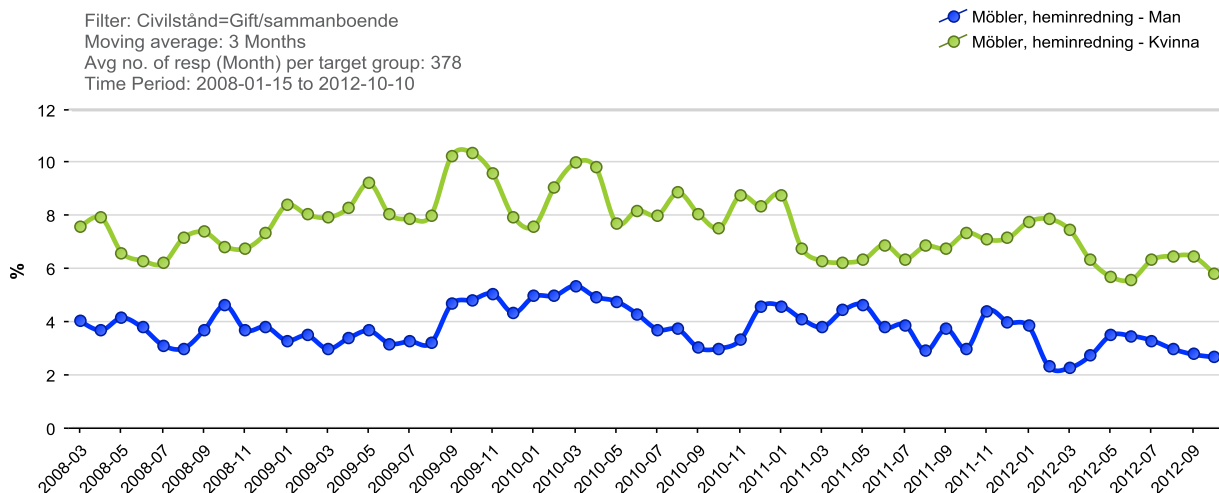
Dock har det inte varit någon nämnvärd skillnad mellan könen för ensamstående singlar sedan 12 månader när det gäller prioritering av möbler och heminredning.

Prioritera

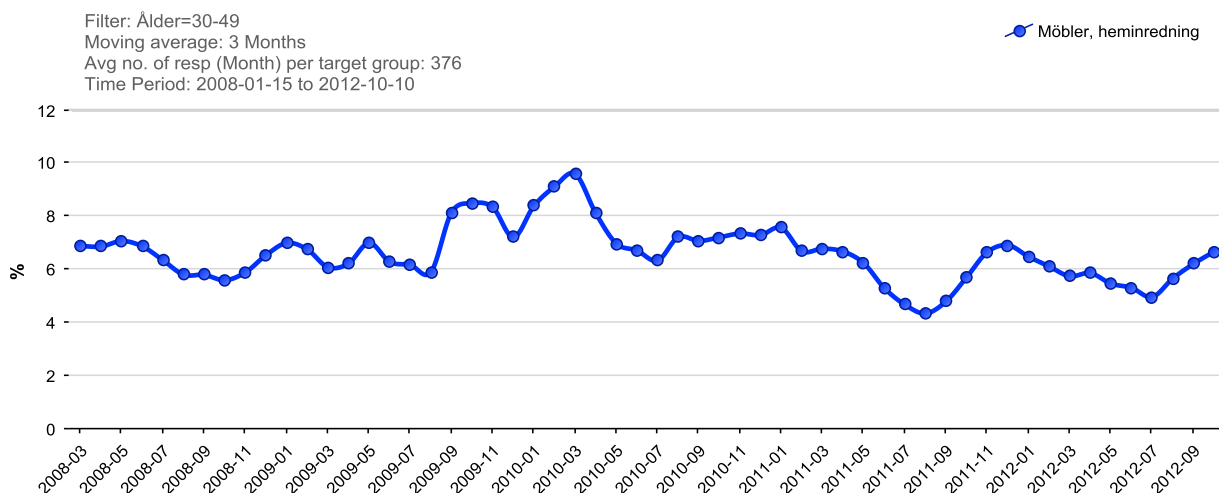
Istället ser det ut att vara gifta och sammanboende personer som driver på skillnaderna i prioriteringen av möbler och heminredning mellan könen.

Prioritera

Prioriteringen av möbler och heminredning är högst bland personer i åldern 30-49 år, när många etablerat sig på arbetsmarknaden, fått familj och bytt till en bostad som man räknar med att bo kvar i ett tag. I den åldersgruppen gick prioriteringen upp de senaste tre månaderna. (Observera annan skala än för hela allmänheten)

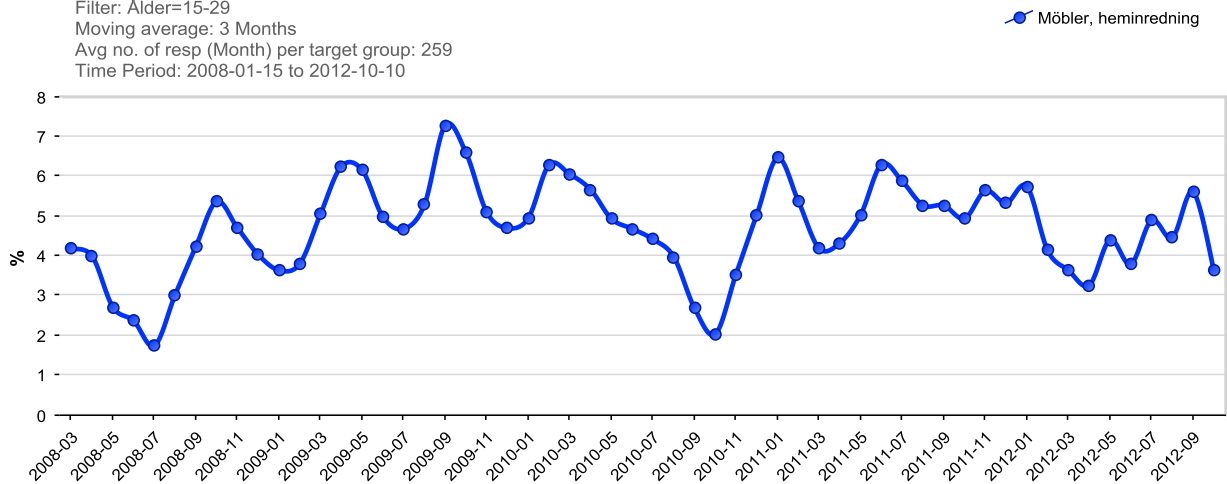
Prioritera

För åldersgruppen 15-29 år syns en nedgång i oktober för prioriteringen av möbler och heminredning (tremånaders rullande värden).

Prioritera

Filter: Ålder=15-29
Moving average: 3 Months
Avg no. of resp (Month) per target group: 259
Time Period: 2008-01-15 to 2012-10-10

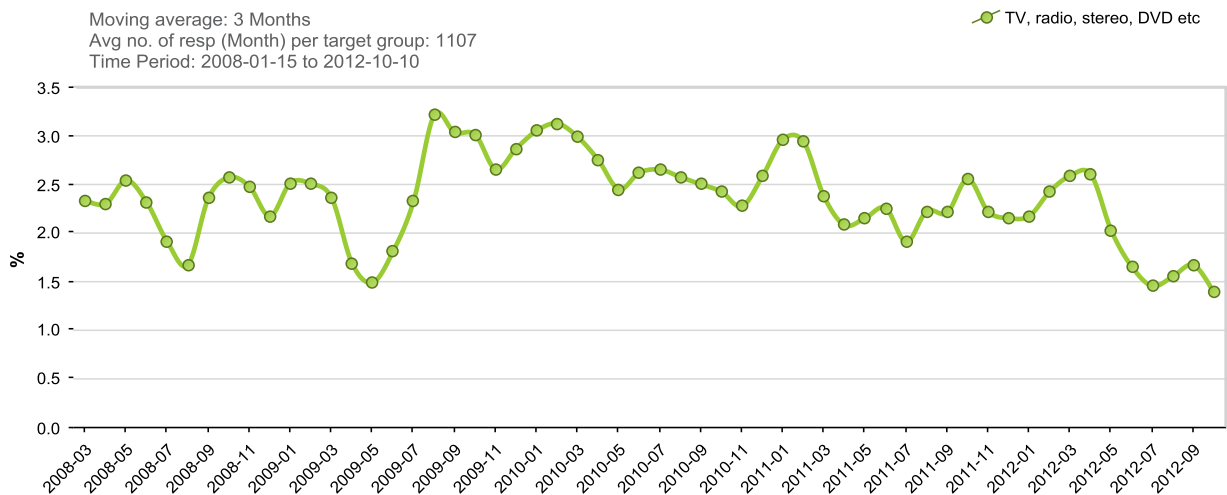
Bruna varor

Prioriteringen av platt-TV, stereo, DVD och liknande så kallade bruna varor har sjunkit senaste månaden till en väldigt låg nivå.

De senaste årens nedgång i prioritering, och den prispress den inneburit, har bland annat lett till OnOffs konkurs förra sommaren och Experts konkursansökan i september.

Prioritera

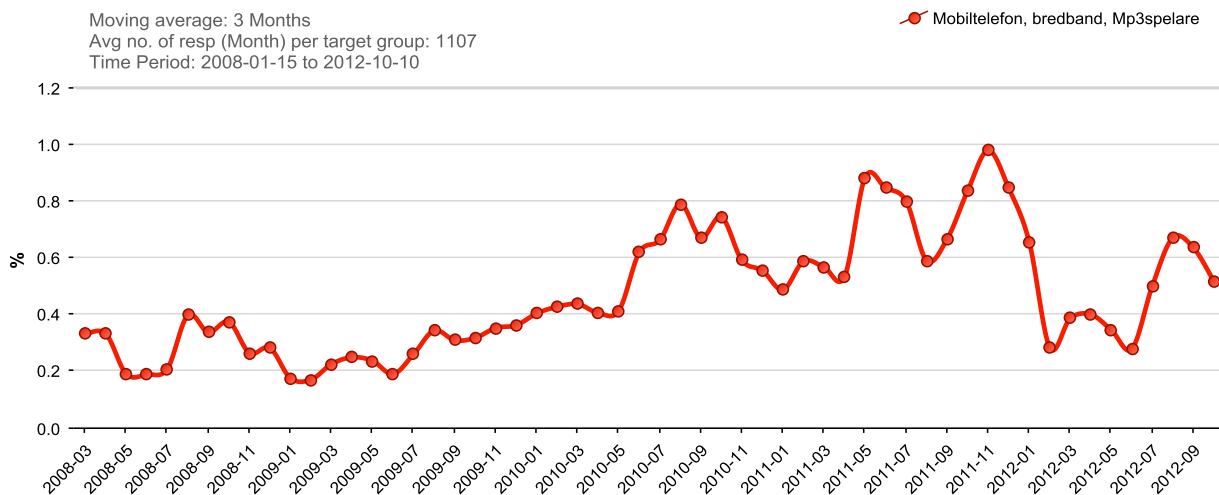
Moving average: 3 Months
Avg no. of resp (Month) per target group: 1107
Time Period: 2008-01-15 to 2012-10-10

Mobiltelefon, bredband Mp3 etc

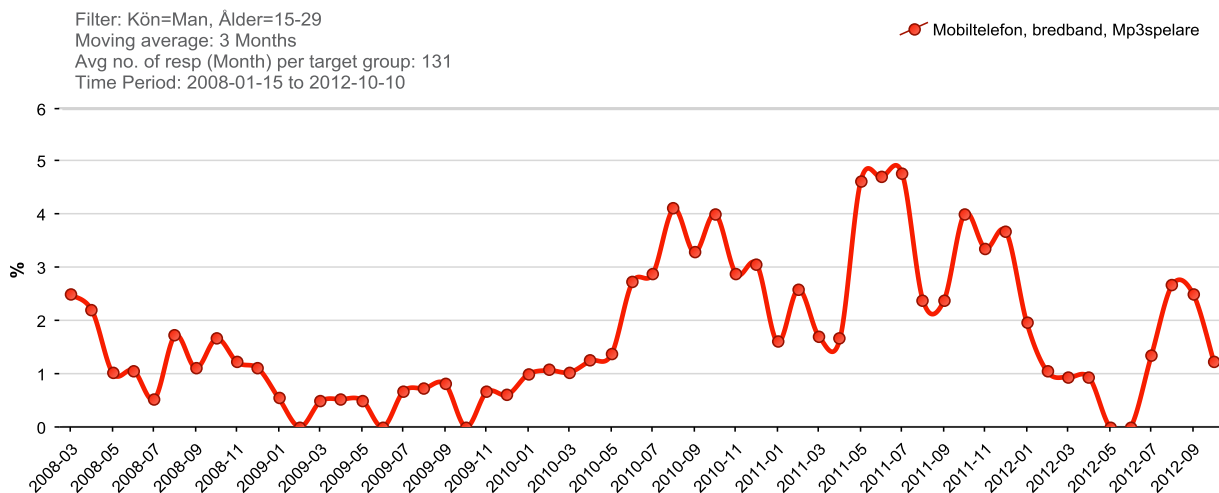
Under 2011 uppvisade prioriteringen av kommunikation som mobiltelefon, bredband, Mp3spelare etc. ett nytt mönster med betydligt högre nivåer än man tidigare haft, vilket troligen berodde på smarta telefoner och nya appar. Under 2012 återgick man till de tidigare nivåerna men med en antydning till uppgång i slutet på sommaren. De senaste två månaderna ser vi dock en nedgång.

Prioritera

Det är i första hand unga män, som drivit på den här utvecklingen. (Skala 0-6%)

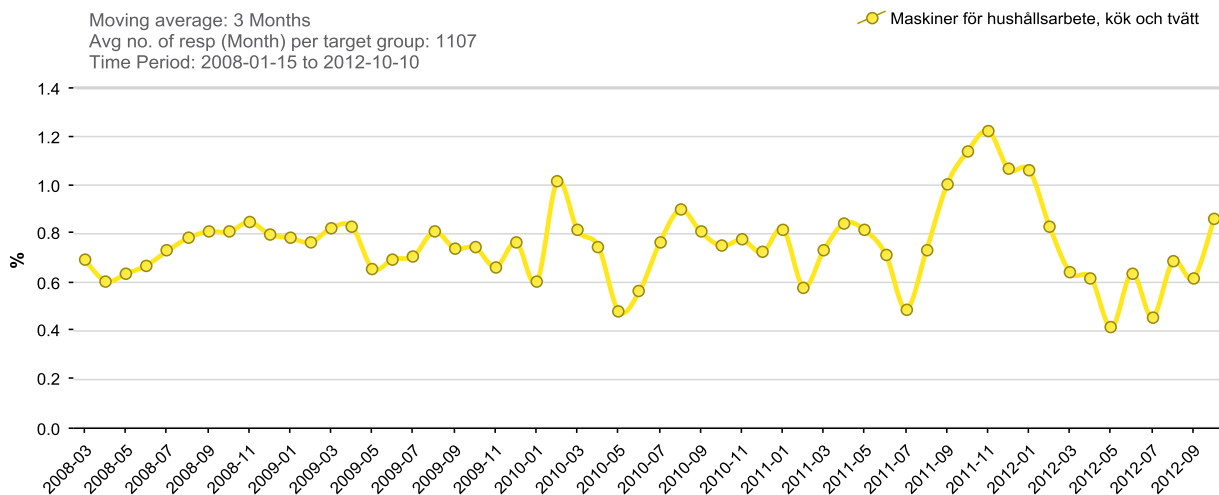
Prioritera

Maskiner för hushållsarbete, kök och tvätt

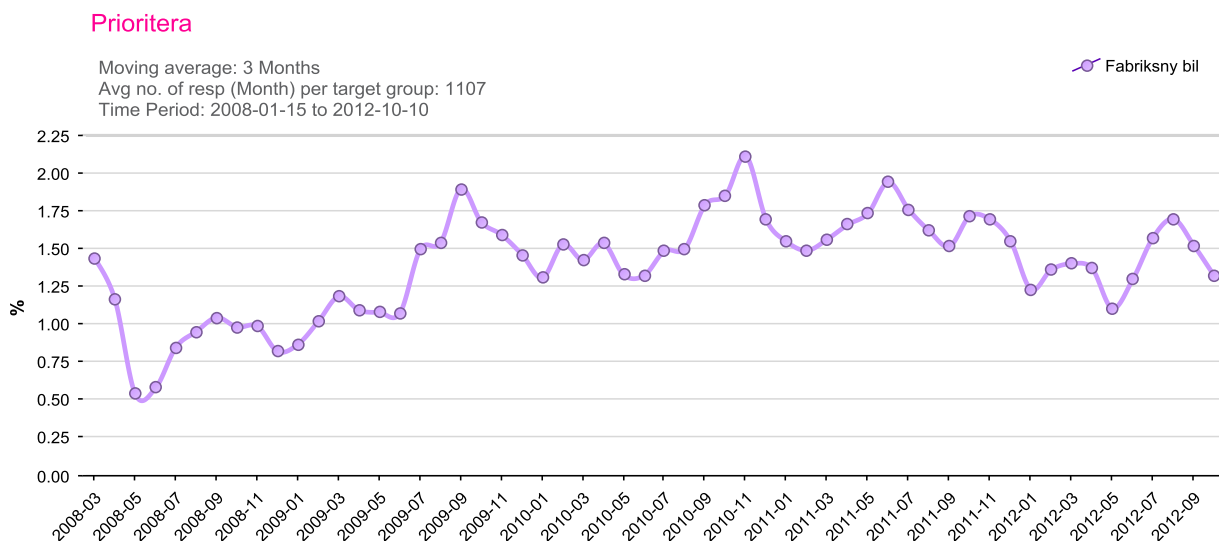
Prioriteringen av maskiner för kök och tvätt låg som högst i slutet av 2011, då det var riktigt inne att renovera kök och badrum. Under 2012 har prioriteringen legat på en betydligt lägre nivå, men med en uppgång sedan i våras.

Prioritera

Bil

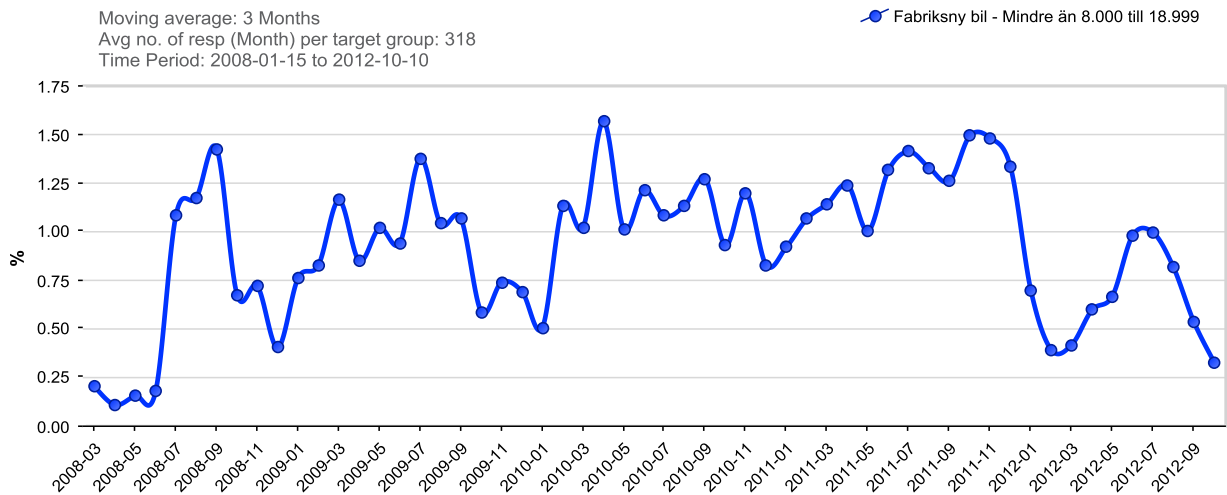
Prioriteringen av fabriksny bil hade botten i maj, för att därefter vända uppåt mot en topp i augusti. Dock har det sjunkit de senaste två månaderna.

Den senaste nedgången drivs av personer i hushåll med låg- och medelhög hushållsinkomst och personer som räknar med att få mer pengar att röra sig med det kommande året.

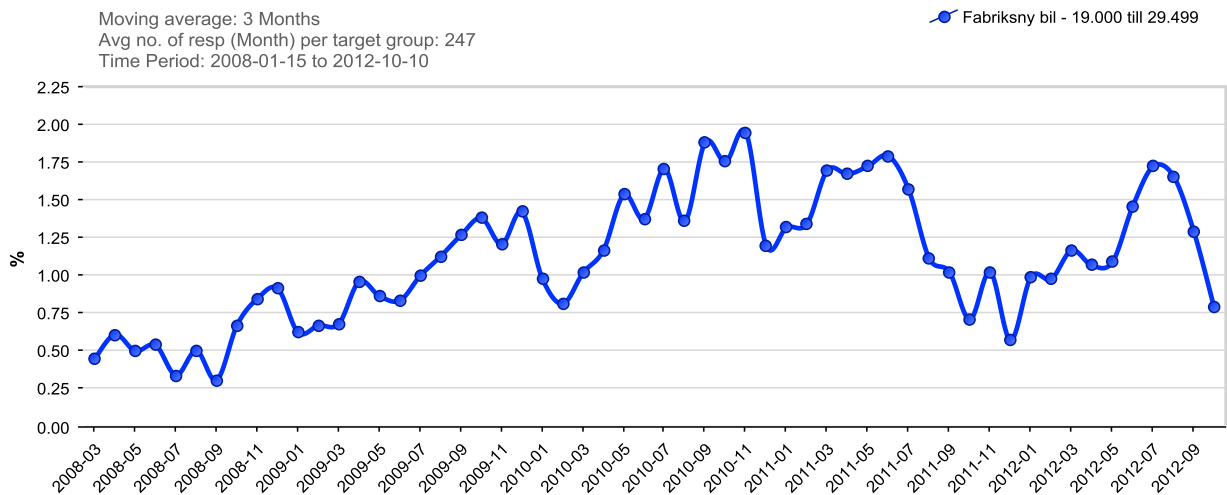
Nedan följer tre grafer med prioritering av fabriksny bil uppdelad på olika inkomstnivåer (Obs olika skalor). Inkomst 8 000 till 18 999 kr:

Prioritera

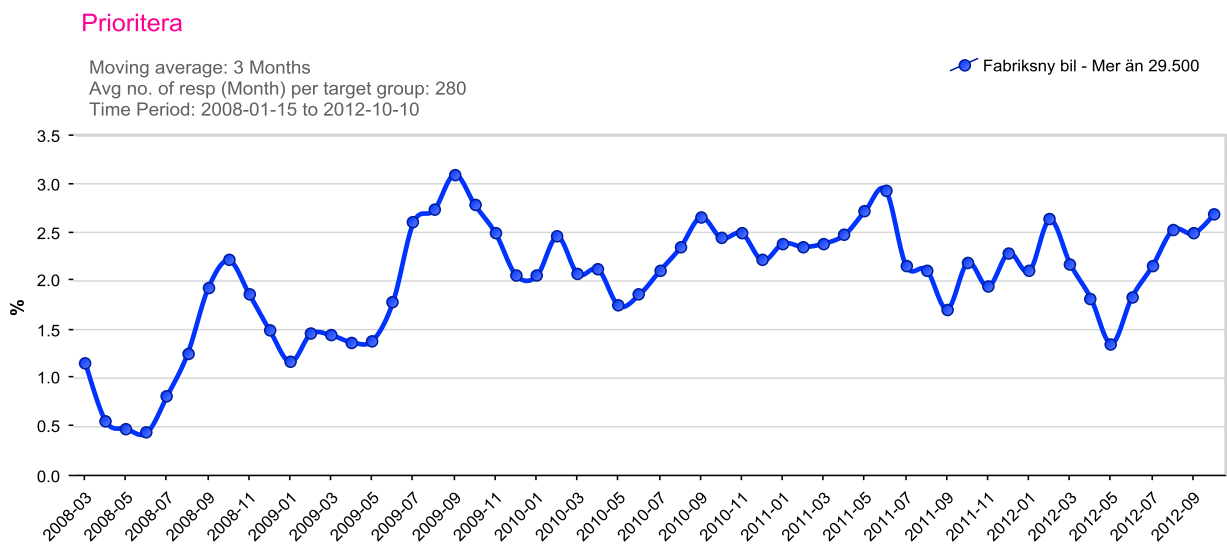

Inkomst 19 000 till 29 499 kr:

Prioritera

Inkomst mer än 29 500 kr:

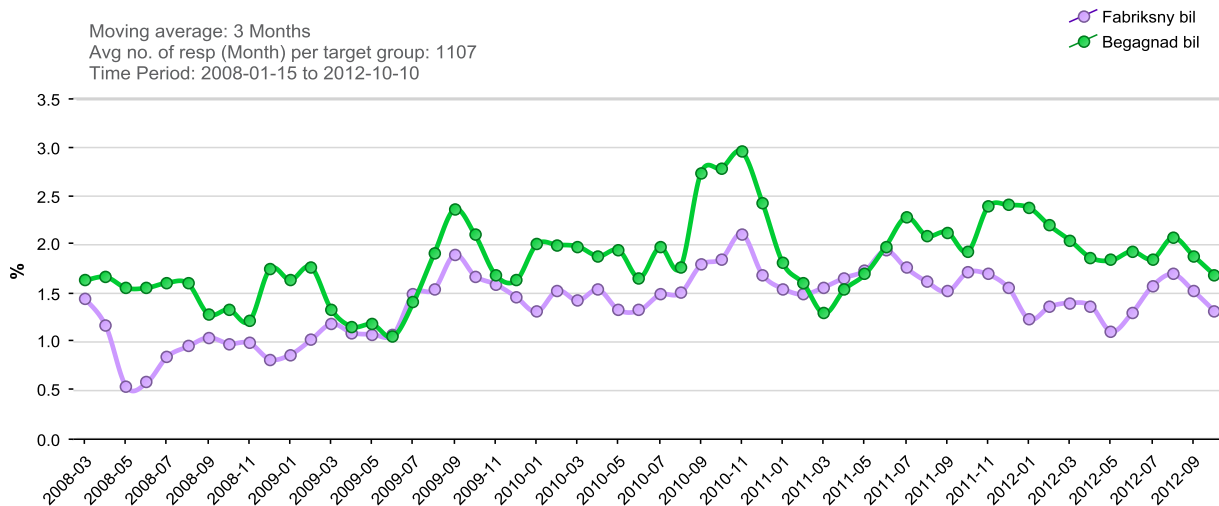

Prioriteringen av begagnad bil har också sjunkit under de senaste månaderna.

Observera att skalorna för fabriksny bil och begagnad bil är olika och att prioriteringen av begagnad bil vanligen ligger högst.

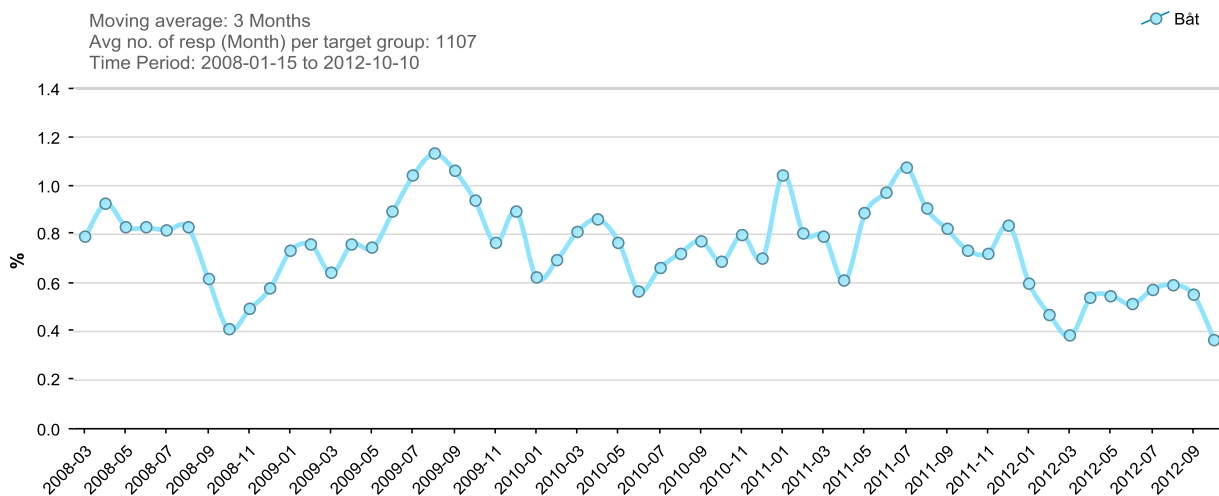
Prioritera

Båt

Prioriteringen av båt håller sig normalt något under en procentenhet. I oktober sjunker det till en ovanligt låg nivå om man jämför med tidigare år.

Prioritera

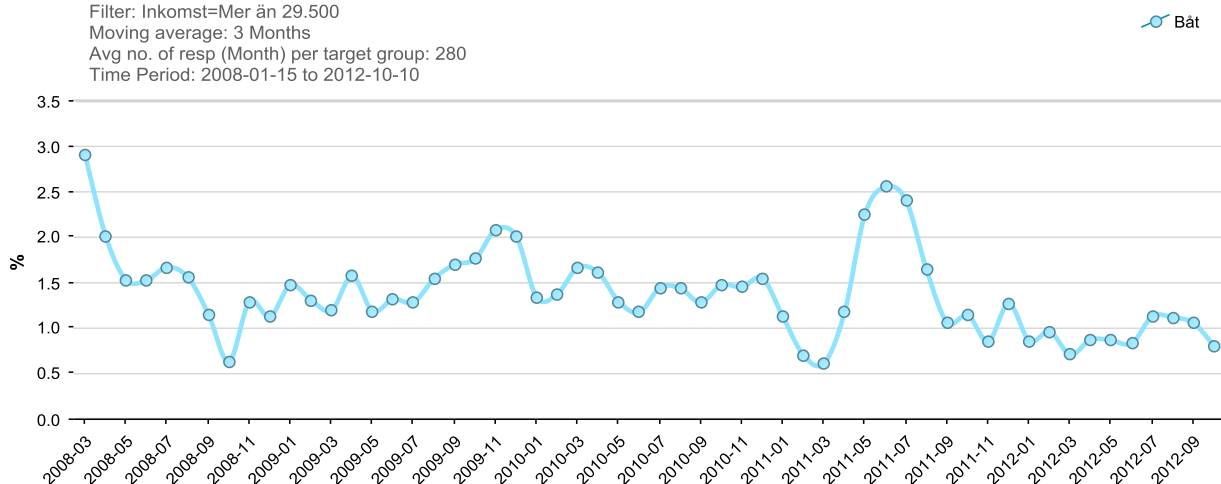

Bland höginkomsttagare syns också en svag nedgång den senaste månaden (i rullande tremånadersvärden), även här från en mycket låg nivå.

Prioritera

Filter: Inkomst=Mer än 29,500
Moving average: 3 Months
Avg no. of resp (Month) per target group: 280
Time Period: 2008-01-15 to 2012-10-10

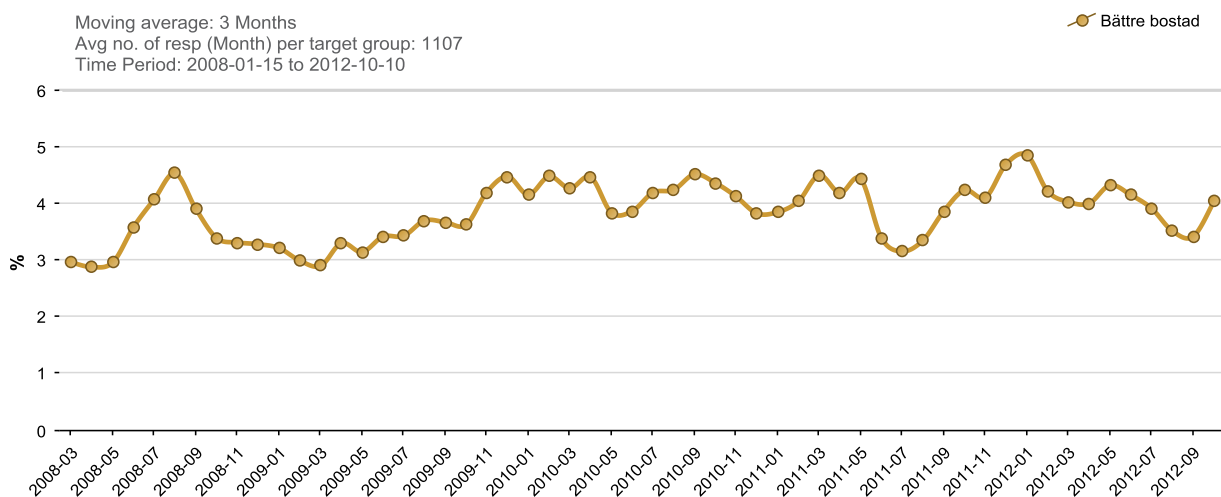
3.4 Prioritering av bostäder

Bättre (permanent-)bostad

Prioriteringen av bättre (permanent-)bostad har minskat under 2012, men ökat nu i oktober.

Prioritera

Moving average: 3 Months
Avg no. of resp (Month) per target group: 1107
Time Period: 2008-01-15 to 2012-10-10

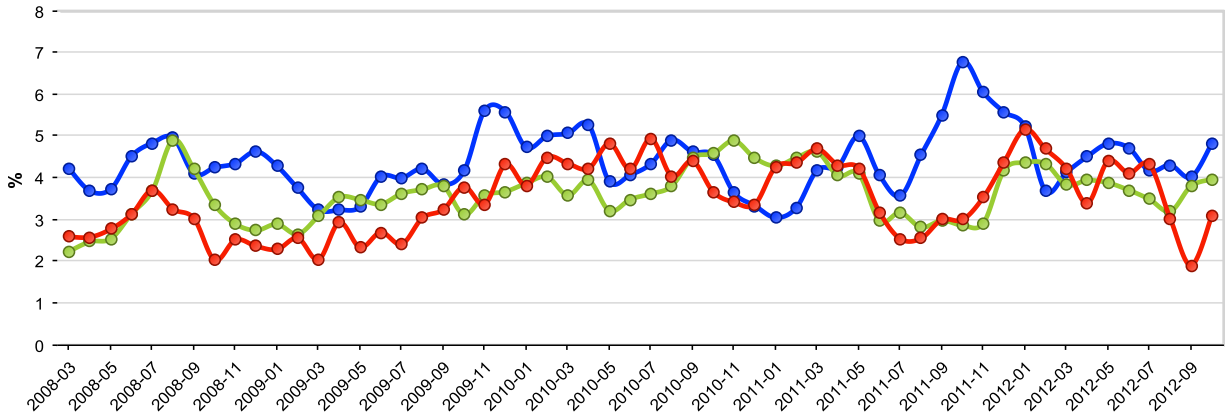
Riksbanken sänkte reporäntan med 0,25 procentenheter i september och sänkning av låneräntorna hos de olika bankerna har antagligen börjat slå igenom eftersom nedgången i intresset för att köpa bättre permanentbostad har stoppats och vänts till en ökning.

En uppdelning på storstadsregioner, tätort och landsbygd visar att ökningen i oktober är bred över hela Sverige. Lägst ligger fortfarande prioriteringen bland personer på landsbygden.

Prioritera

Moving average: 3 Months
 Avg no. of resp (Month) per target group: 368
 Time Period: 2008-01-15 to 2012-10-10

- Bättre bostad - Stockholm, Göteborg eller Malmö med omnejd
- Bättre bostad - Annan stad eller tätort med mer än 10.000 invånare
- Bättre bostad - Landsbygd eller ort med färre än 10.000 invånare

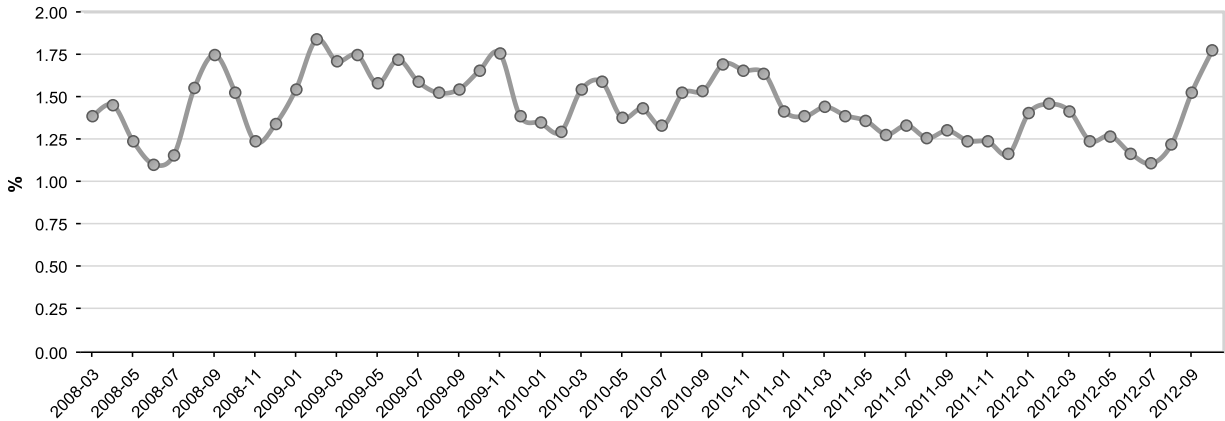
Fritidshus

Prioriteringen av fritidshus har ökat sedan bottennoteringen i juli.

Prioritera

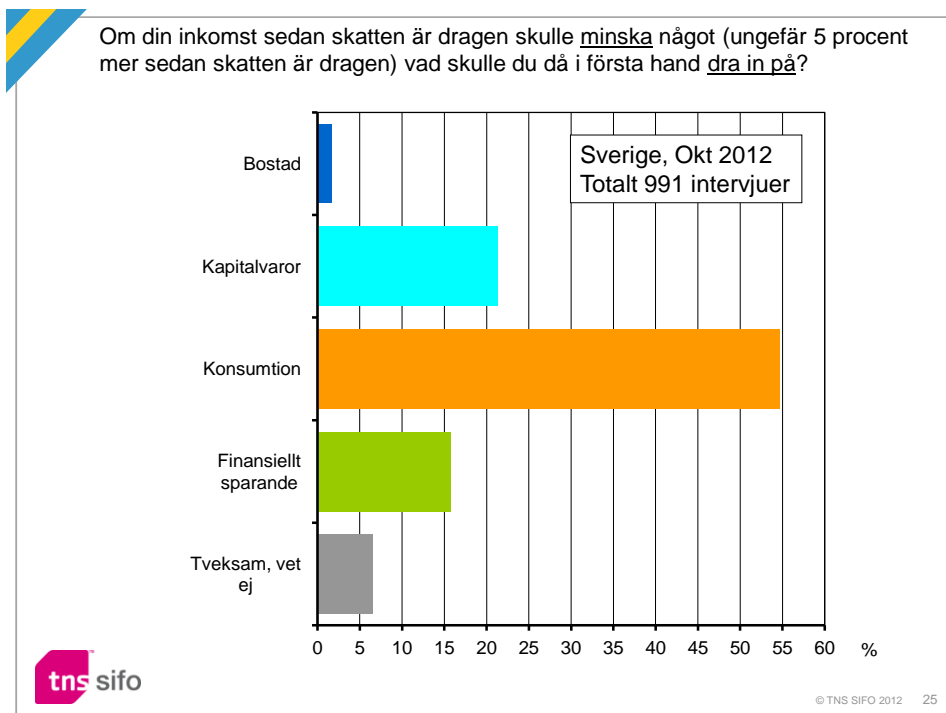
Moving average: 3 Months
 Avg no. of resp (Month) per target group: 1107
 Time Period: 2008-01-15 to 2012-10-10

● Fritidshus

4. Vad drar man in på om man får mindre pengar att röra sig med?

Majoriteten skulle dra in på någon form av konsumtion om de fick mindre pengar att röra sig med. Ungefär en femtedel skulle dra in på kapitalvaror, medan cirka 15 procent skulle nedprioritera finansiellt sparande. Det skiljer alltså ganska mycket mellan vad man i första hand vill använda eventuella extrapengar till och vad man i första hand skulle spara in på om man blev tvungen att leva på mindre pengar.

Som alltid vid stickprovsundersökningar gäller att siffrorna är närmevärden, inte exakta.

5. Frågeformulär

TILL ALLA

1. Om din inkomst sedan skatten är dragen skulle öka så att du får lite mer pengar (ungefär 5 procent mer sedan skatten är dragen) att röra dig med, vad skulle du helst använda dessa pengar till?

TILL ALLA

2. Om din inkomst istället skulle minska något (ungefär 5 procent mindre sedan skatten är dragen), vad skulle du då i första hand dra in på?

Svarsalternativ till fråga 1 och 2:

1. Möbler, heminredning
2. TV, radio, stereo, DVD etc
3. Mobiltelefon, bredband, Mp3spelare
4. Maskiner för hushållsarbete, kök och tvätt
5. Bättre bostad
6. Fritidshus
7. Fabriksny bil
8. Begagnad bil
9. Båt
10. Semesterresor
11. Tandläkare, läkarvård, medicin
12. Nya kläder
13. Bättre och godare mat hemma
14. Restaurangbesök, krogen
15. Spara pengarna
16. Köpa aktier eller andra värdepapper
17. Köpa försäkring
18. Betala skulder
19. Gåva till barn/ barnbarn
20. Annat vad?
21. Tveksam, vet ej

TILL ALLA

3. Tror du att du under de kommande tolv månaderna kommer att ha mer eller mindre pengar att röra dig med än vad du har nu, eller ungefär som nu?

1. Mer pengar
2. Ungefär som nu
3. Mindre pengar
4. Tveksam, vet ej

6. Appendix A. Publiceringsregler

Förtydligande av TNS SIFO ABs allmänna villkor vid publicering

Rapport som innehåller resultat från undersökning utförd av Företaget TNS SIFO AB, på en klients uppdrag, är klientens egendom. Copyrighten tillfaller TNS SIFO AB om ej annat överenskommits. Om annat ej skriftligen överenskommits, förblir frågeformulär, data och annat material till samtliga undersökningar TNS SIFO ABs egendom.

TNS SIFO AB skall ge sitt skriftliga samtycke till publicering av undersökningsresultat till allmänheten. Samtycke lämnas rutinmässigt om ej särskilda motskäl finns.

I TNS SIFO ABs intresse ligger att förhindra felaktigheter i faktaredovisningen och missledande tolkningar av undersökningsresultaten. Om en klient publicerar missvisande siffror eller gör ett missvisande urval av undersökningsresultat, förbehåller sig TNS SIFO AB rätten att publicera korrekta och kompletterande delar av samma undersökning för att redovisa en mer rättvisande och avvägd tolkning.

Följande skall ingå i all publicering:

- frågornas exakta lydelse
- den intervjuform som använts i undersökningen, t ex telefonintervjuer, besöksintervjuer eller postala enkäter
- undersökningspopulation, t ex intervjupersonernas ålder
- antal intervjupersoner
- tiden för fältarbetet
- urvalsmetod om annan metod använts än en som är slumpmässig i alla steg

Publicerade undersökningsresultat skall normalt ej vara baserade på mindre än 1000 intervjuer.

Kunden skall alltid ange TNS SIFO AB eller dess kända varumärken som källa.

När en klient publicerar resultat från en undersökning av TNS SIFO AB, skall den information som ges i första hand gälla klientens egna produkter och/eller tjänster. Information om undersökningsresultatet förande konkurrenters produkter och tjänster kan innefattas, men skall komma i andra hand i presentationen.

Undantag och variationer i dessa regler tillåts då särskilda skäl föreligger och beviljas av TNS SIFO ABs direktion. För att gälla skall sådana undantag och ändringar lämnas skriftligen.

Detta förtydligande vid publicering följer TNS SIFO ABs allmänna villkor, 26/04/02.

050503